

VVA ARISTAEUS,
ALUMNIVERENIGING
HOGESCHOOL
VAN HALL LARENSTEIN

MAGAZINE 4•2020

**Speciale editie voor leden
VVA Aristaeus, studenten,
alumni VHL en bedrijven**

Corona en de arbeidsmarkt

**Marker Wadden in
vogelvlucht**

Special: Nieuwe samenleving

VVA-A Magazine is het ledenblad van alumni-
vereniging VVA Aristaeus i.o. van hogeschool
Van Hall Larenstein en Helicon MBO Velp.

Hoofdredactie

Ria Dubbeldam (GAW)

Redactie

Hans van den Bos, Leonie Heutinck,
Patricia de Vries, Edwin Vriezen

Ledenadministratie

VVA Aristaeus
Postbus 350, 6880 AJ Velp
T 026-3695725
E els.themmen@hvh.nl
www.vva-larenstein.nl
www.aristaeus.nl

Advertentieverkoop

Medialijn bv, Sandra Hepping
T 0314-763735
E s.hepping@medialijn.nl

Opzeggen lidmaatschap

Schriftelijk voor 1 december 2020.

Copyrights

Het auteursrecht berust bij de uitgever en de
auteurs. Overname van artikelen wordt
gewaardeerd, mits voorzien van een deugdelijke
bronvermelding.

Aansprakelijkheid

De uitgever en auteurs streven naar juistheid van
de informatie. De uitgever en auteurs aanvaarden
geen aansprakelijkheid voor schade die het gevolg
is van handelingen gebaseerd op onze informatie.

Bestuur VVA Aristaeus i.o

Voorzitter / Erwin van den Berg
Vice-voorzitter / Gerben Donker
Penningmeester / Michel Tol
Secretaris / IJsbrand Velzeboer
Algemeen / Ninja Blok, Paul Eugelink

Druk / Senefelder Misset B.V.

Vormgeving / GAW ontwerp+communicatie,
Wageningen

Oplage / 16.000

Coverfoto / Hans van den Bos
ISSN 1879-422X

Speciale editie:
‘Onze nieuwe samenleving’

De wereld is in een aantal maanden door corona flink op zijn kop gezet. Dat geldt ook voor de alumnivereniging VVA Aristaeus, hogeschool Van Hall Larenstein, overheden, bedrijfsleven en wellicht ook voor jouw leven en werk. We wensen je toe dat er in jouw familie- en vriendenkring geen trieste verliezen zijn te betreuren.

Voor VVA Aristaeus betekent de coronacrisis onder meer dat we voor de fysieke Carrièredagen niet terecht kunnen in Velp (oktober) en in Leeuwarden (januari). Gewoonlijk brengt de vereniging voorafgaand aan de Carrièredag in oktober een speciale editie uit van dit magazine in een extra hoge oplage van zo’n 16.000 exemplaren. Die tijdschriften gaan naar studenten en afgestudeerden van Van Hall Larenstein, een groep Heliconners van Velp, organisaties en het bedrijfsleven. Het plan was om voor de Carrièredag in januari in Leeuwarden ook zo’n speciale editie uit te gaan geven. Door de coronapandemie konden de mooie ambities de prullenbak in. Of niet?

We besloten de speciale editie van VVA-A Magazine uit te brengen. Die ligt nu voor je. Zo krijgen bedrijven en organisaties toch de gelegenheid zich te profileren. Ondertussen werkt de vereniging ook aan een alternatief voor de succesvolle Carrièredagen.

De fysieke Carrièredag in oktober heeft gewoontegetrouw een thema. Dit keer laten we ons in het magazine leiden door de veranderingen in onze samenleving als gevolg van de coronapandemie en wat dit betekent voor studenten, afgestudeerden en de arbeidsmarkt.

In alle artikelen schetsen de geïnterviewden hoe hun wereld verandert en hoe ze daar in hun werk op inspelen en vooruitzien. Diverse arbeidsbemiddelings- en wervings- en selectiebureaus vertellen over het vacatureaanbod, een boswachter legt uit hoe de toegenomen recreatie door corona in goede banen is te leiden; een young professional was nog maar net aangenomen als adviseur crisisbeheersing bij een waterschap toen corona uitbrak; een wethouder vindt dat het besturen en contact hebben met de samenleving ingewikkelder is geworden; twee VHL’ers werden tijdens de lockdown trotse ouders maar konden hun kind nauwelijks tonen; een pasafgestudeerde T&L’er en tevens acteur en regisseur kan weer op tournee maar op elk moment kunnen voorstellingen worden gecancelled. Een zestal VHL-alumni gaf antwoord op de stelling: ‘De coronacrisis zorgt voor bezinning in mijn vakgebied.’ Boeiende artikelen met overal een vleugje nieuwe samenleving.

Het bestuur van VVA Aristaeus wenst je veel leesplezier!

INHOUD • 4 • 2020

12

18

30

34

6 Corona en de arbeidsmarkt

In welke mate zet corona de arbeidsmarkt op zijn kop? Enkele arbeidsbemiddelings- annex wervings- en selectiebureaus reageren.

10 Meer rust voor natuur in tijden van corona

Hoe is natuurbescherming en recreatie in balans te brengen? Door zonering.

12 ‘Wij zetten in op onze noaberkracht’

Alwin te Rietstap, wethouder van gemeente Hardenberg: ‘Het negatieve effect van de coronacrisis lijkt minder hard door te werken dan in andere delen van het land.’

15 Carrière Froukje Scherjon

Bij FrieslandCampina tilt Froukje Sherjon de efficiëntie naar een hoger plan.

18 In Bedrijf: melkveehouderij
Geert en Akke van der Meer

Op de boerderij gaat het leven tijdens corona door: melktransport, de veearts en het veetransport; met inachtneming van 1,5 meter afstand.

20 Stelling: ‘Coronacrisis zorgt voor bezinning in mijn vakgebied’

Hoe verder ná de coronacrisis? Liggen er kansen of blijft alles bij het oude?

26 Student in zijn vrije tijd

T&L’er Tom Struyf is acteur en regisseur. Voorstellingen kunnen zomaar worden afgelast.

30 PUM: vrijwilligerswerk in 35 landen, ook tijdens corona

Jaren werd Rudi ter Heide uitgezonden voor het Programma Uitzending Managers. Tegenwoordig is hij ambassadeur. PUM gaat met enige corona-aanpassingen door.

34 VVA-A excursie Marker Wadden is een ongekend succes

Op 29 augustus ging een groep van 120 deelnemers mee naar de Marker Wadden. De eerste fysieke activiteit van onze vereniging sinds de coronacrisis.

En verder:

4 VVA-A nieuws

Special 'Nieuwe samenleving'

De wereld staat door het coronavirus op zijn kop. Dat geldt ook voor onze alumni-vereniging VVA Aristaetus. De fysieke Carrièredagen gaan niet door, toch maken we een speciale editie van

VVA-A Magazine. Normaal gesproken is die gewijd aan het thema van de Carrière-dag. In deze editie geven de geïnterviewden een indruk van hoe hun werk en leven verandert.

Introductieweek: coronaproof en superleuk

Wie heeft er géén goede herinneringen aan zijn introductietijd! Kamperen op landgoed Larenstein, in Leeuwarden een week lang in een witte overall en slapen bij je 'papa en mama'. Zo werd je als nieuwbakken student ondergedompeld in het nieuwe leven.

Dit jaar verliep de introductieweek totaal anders. De ochtenden waren ingeruimd voor de school. Elke opleiding kreeg een eigen dagdeel toegewezen om het aantal studenten beperkt te houden. De middag was het domein van de studie- en studentenverenigingen. Zowel Dominic Parrin, lid van het Velpse introductieteam en vicevoorzitter van Arboricultura, als Iris van der Schoot, voorzitter van studentenvereniging Osiris in Leeuwarden, vinden dat er alles aan is gedaan om de nieuwe lichting een onvergetelijke tijd te bezorgen. Beiden kijken terug op een 'superleuke' tijd. Er waren allerlei activiteiten: een stormbaan, een springkussen, kraampjes en cetera. In Leeuwarden stond een feesttent waar je op 1,5 meter afstand een alcoholvrij pilsje kon drinken. Het programma sloot uit veiligheidsoverwegingen om 19:00 uur.

In Velp waren 's avonds nog gelimiteerd eerstejaars welkom bij de studentenverenigingen. VVA Aristaetus liet zich ook tijdens de introductieweek zien. Onze vereniging sponsorde de T-shirts van het introductiestudententeam in Velp.

Deze speciale editie is óók voor niet-leden

Om onze vereniging VVA Aristaetus breed onder de aandacht te brengen, verschijnt deze VVA-A Magazine in een oplage van 16.000 exemplaren! We verspreiden het magazine onder studenten en afgestudeerden van hogeschool Van Hall Larenstein en Helicon MBO Velp. Ook komt het magazine te liggen bij bedrijven en organisaties. Nog geen lid? Sluit je aan bij het inspirerende netwerk. Studenten zijn gratis lid. Kijk op onze community website www.vva-larenstein.nl.

Foto-/videowedstrijd excursie Marker Wadden

VVA Aristaetus rekende op zo'n veertig deelnemers, maar werden overvloedig door het grote aantal leden dat mee wilde naar de Marker Wadden. Door een extra ochtendgroep in te lassen konden er uiteindelijk 120 op de boot stappen. Er werden zoveel foto's en filmpjes gemaakt dat spontaan het idee van een foto-/videowedstrijd ontstond. Dat doen we op het afgeschermdede ledendeel van de nieuwe community

website www.vva-aristaetus.nl. Kies welke foto/video je de mooiste vindt. De winnaars worden beloond met een restaurant-/dinerbon en een duurzame bamboe koffiemok. Heb je je nog niet aangemeld voor het ledenportaal van www.vva-aristaetus.nl? Neem dan contact op met Els Themmen (026 3695725, els.themmen@hvhl.nl). Een sfeerverslag van de excursie lees je op pagina 34-35.

Coronaproof motorzagen voor wedstrijden

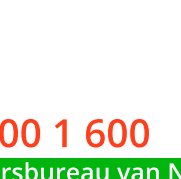
Elke dinsdag traint een groep studenten en oud-studenten van Helicon MBO Velp hun vaardigheden voor motorzaagwedstrijden. Afstand houden is geen probleem. Goed, veilig, behendig en snel werken zijn de competenties waar de deelnemers op oefenen. De eerstvolgende wedstrijd is het Nederlands Kampioenschap op 24 oktober. Gewoonlijk zijn er zes tot zeven wedstrijden per jaar; naast het NK ook een EK en WK. In coronatijd gaan ze deels door. Hoogstwaarschijnlijk volgt medio januari de selectiewedstrijd voor het EK 2021.

In memoriam

Na een kort ziekbed is ons trouwe verenigingslid Koert Albers op 26 juli 2020 op 77-jarige leeftijd overleden. VVA Aristaetus wenst zijn nabestaanden veel sterkte bij het grote toch plotselinge verlies.

Start je carrière bij Econsultancy

088 - 500 1 600

Hét ingenieursbureau van Nederland

bodem | infra | omgeving | archeologie | geluid | water | ecologie

OVERWATER
sinds 1804

grondzaken anno nu

Kantoor Overwater bestaat uit Overwater Rentmeesterskantoor en Overwater Grondbeleid Adviesbureau. Wij werken voor overheden, agrariërs, particulieren, bedrijven, beleggers en ontwikkelaars op het gebied van rentmeesterij, grondzaken, gebiedsontwikkeling en grondbeleid.

Interessant? Kom eens kennismaken bij Overwater, wie weet ligt er voor jou een uitdagende afstudeeropdracht of een mooie carrière in het verschiet!

Overwater Rentmeesterskantoor en Grondbeleid Adviesbureau
Kerkstraat 54, 3291 AM Strijen | 078-6749494
www.overwater.nl | info@overwater.nl

Doorstuderen? Schrijf je in voor de Online Master open dag op 10 december 2020!

www.wur.nl/masteropendag

Corona en de arbeidsmarkt

In welke mate zet de coronapandemie de arbeidsmarkt op zijn kop? VVA Aristaeus zit barstensvol vragen. Welke sectoren hebben minder vacatures, waar is er eigenlijk maar weinig aan de hand of zijn vacatures eindelijk beter te vervullen? Aan wat voor kandidaten is vooral behoefte: pas afgestudeerden of senioren? En hoe gaat het solliciteren in zijn werk? We maken een rondje langs enkele arbeidsbemiddelings- annex wervings- en selectiebureaus en constateren een verschillend beeld per sector.

Dichtbij de student

Aeres Agree, locatie Velp, is gevestigd bij Helicon, op een steenworpafstand van hogeschool Van Hall Larenstein. In het met veel pijlen, rood-wit afzetlint en flessen desinfectievloeistof aangeklede pand lopen groepjes studenten onwennig rond – het is hun eerste schoolweek. Op weg naar de koffie bezien Bert Camphuis en Hans Hartemink, accountmanagers van Aeres Agree, het tafereel met goedkeuring. Eindelijk is er weer leven in de brouwerij.

Camphuis en Hartemink motiveren in lyrische bewoordingen waarom dit gebouw de perfecte werkplek voor hen is: dichtbij de student ofwel de werknemer van morgen. Dat is de bron die ze koesteren en daarom veel aandacht geven. Dat levert een uitgebreid netwerk op en vaak duurzame, waarde-

volle contacten. Immers hun opdrachtgevers – de bedrijven – willen zich ook laven aan deze bron. ‘Zij willen hun vacatures ingevuld krijgen. Niet met de eerste de beste, nee, zij zoeken de goudhaantjes.’ Aeres Agree werkt trouwens niet alleen op initiatief van werkgevers, maar ook vanuit werkzoekenden. Bij een match kunnen zij tijdelijke overeenkomsten aanbieden, die vaak het opstapje zijn naar een vast dienstverband in de agribusiness, groene ruimte en milieu, food en tuinbouw.

Wees zichtbaar

De coronacrisis heeft in de arbeidsmarkt voor een flinke schok gezorgd. Maar bij Aeres Agree zien ze geen reden om te somberen: ‘Het aantal vacatures trekt alweer aan, al is het niet in de volle breedte. Bedrijven zijn voorzichtiger

geworden. Ze zijn risicomijdend en nemen de tijd. Er zijn meer gesprekken voordat een kandidaat wordt gekozen.’ Hartemink: ‘Bovendien zijn er grote verschillen per sector. Onze collega’s in de food- en agribusiness hebben weinig van een crisis gemerkt. Want crisis of geen crisis, we blijven eten. Ook bij grond-, weg- en waterbouw gaat alles gewoon door. In de groene sector, zoals bos- en natuurbeheer, ziet de arbeidsmarkt er minder goed uit. Die wordt vast nog slechter als er een recessie komt.’

‘Er vinden meer gesprekken plaats voordat een kandidaat wordt gekozen’

Bert Camphuis en Hans Hartemink, Aeres Agree

Hartemink en Camphuis zijn eensluidend in hun advies aan studenten en pasafgestudeerden, vooral uit de groene sector: ‘Zorg dat je gezien wordt, bijvoorbeeld met een opvallend LinkedInprofiel! En wacht niet af. Trek eropuit. Knoop contacten aan met bedrijven of loop bij ons binnen. Dit geldt des te meer nu vanwege corona de Carrièredag van VVA Aristaeus, beurzen en bedrijfspresentaties vervallen. Wees je bewust van je positie en probeer deze te verbeteren.’

In plaats van gezellig aan tafel of in de zithoek zit Nicole Behnke nu voor de loopbaangesprekken bij het raam, met de telefoon op de vensterbank en de het tablet of de laptop op schoot om aantekeningen te maken.

Veel vacatures

Michel Aalbers van Aatop, vestiging Veenendaal, ziet nog steeds veel vacatures: ‘Het aanbod is nauwelijks minder dan twaalf maanden geleden.’ Toch is er wat veranderd: er is vooral vraag naar ervaren mensen. Een starter maakt dus minder kans. Klanten zoeken vooral mensen die zelfstandig kunnen werken, licht hij toe. ‘Want veel mensen werken nog steeds thuis; niet alleen de nieuwe medewerker maar ook zijn begeleider. Van een mooie inwerkperiode komt in de huidige situatie weinig terecht.’

De echte test voor de arbeidsmarkt komt, verwacht Aalbers, als de overheid de steunmaatregelen terugschroeft of zelfs helemaal stopt. ‘Dan pas gaan we zien wat het effect is van de coronacrisis.’ Aatop bemiddelt in de sectoren milieu en ruimte. Op de vacaturemarkt voor ervaren technische mensen is weinig veranderd. Wel is het veel lastiger geworden voor mensen met een algemene opleiding zoals bos- en natuurbeheer, in het bijzonder voor starters.

‘Toch is er wat veranderd: er is vooral vraag naar ervaren mensen’

Michel Aalbers, Aatop

Denkt Aalbers dat de coronapandemie het werk structureel zal veranderen? ‘Jazeker. Kijk eens naar hoe we nu via internet overleggen en vergaderen.’ Het blijkt in veel situaties wel zo praktisch, dus dat blijft. Hij gaat ervan uit dat dit ook zijn eigen werk als arbeidsbemiddelaar blijvend beïnvloedt. Een deel van de sollicitatiegesprekken vindt online plaats, bijvoorbeeld het eerste gesprek. ‘Online solliciteren zullen mensen moeten leren. Dat betekent dus trainen en nadenken over praktische zaken als:

Michel Aalbers van Aatop tijdens het afnemen van een persoonlijk interview. Persoonlijk contact heeft bij Aatop nog steeds de voorkeur boven digitale methoden.

waar staat mijn camera, hoe is het licht, hoe kom ik in beeld? Aalbers ziet de praktische voordelen maar beseft goed dat je bij het selecteren via beeldverbinding informatie mist. Hij let graag op wat hij noemt ‘soft skills’, daarom blijft hij bij voorkeur kandidaten persoonlijk ontmoeten.

Terugblik

Nicole Behnke van Hall4 uit Arnhem richt zich op zowel pas afgestudeerden als mensen met ervaring. Ze bemiddelt vooral theoretische beroepen binnen het groen. Ze blikt terug op wat ze de afgelopen maanden beleefde. ‘Normaal begint in maart de vacaturepiek. Die duurt een paar maanden. Vanaf de zomervakantie lopen de vacatures terug; na de vakantie is er nog een kleine piek. In 2020 werden we in maart met de eerste effecten van corona geconfronteerd. In plaats van een piek zagen we een terugval in vacatures. Bedrijven wilden eerst zien hoe dit ging uitpakken: laten we eerst eens kijken hoe we onze medewerkers goed kunnen inzetten, voordat we nieuwe mensen aannemen. En zij die erover dachten om van baan te wisselen besloten toch maar even af te wachten.’ Sinds enkele weken ziet ze dat de arbeidsmarkt weer los begint te komen. Alsof iedereen na het opheffen van de lockdown de zomervakantie heeft afgewacht. ‘Er komen vacatures vrij en mensen kijken weer meer naar de toekomst.’

Nieuwe balans

Behnke constateert flinke verschillen tussen sectoren: ‘Ik heb zeer diverse klanten, van adviesbureaus tot aanne-merij en (semi-)overheid. De adviesbureaus lijken de hardste klappen te hebben gekregen. Daar zie ik nog weinig nieuwe vraag. Wel gaan er, ondanks de onzekere situatie, mensen van uitzending naar vast dienstverband. Dat is een goed teken.’ Bij de overheid en de meer praktische beroepen loopt het goed, dat gaat gewoon door. Of zij zich zorgen maakt over de ontwikkeling van de groene arbeidsmarkt? Behnke heeft vaker een crisis meegemaakt en haar ervaring is: er ontstaat altijd een nieuwe balans. ‘Ik zie bij hoveniers dat zij grote omzetwinsten behalen. Iedereen beseft plotseling dat de buitenruimte belangrijk is.’ Ze wandelt veel en ziet heel veel anderen dat ook doen, in parken, bossen, op stranden. Het is voor haar volstrekt helder dat de coronacrisis ons heeft geleerd hoe waardevol de groene buitenruimte is. En dat het daarom logisch is dat de samenleving daarin meer investeert. Behnke: ‘Ik weet niet of het een trend is, maar het is wel mijn hoop. Want is het niet het belangrijkste wat we hebben? Daarom zeg ik ook tegen mensen uit het vakgebied, die vaak bescheiden zijn: wees nou gewoon eens trots op dat groen. Ga ervoor staan en vecht!’

Laurie van Bommel van Enginaer bespreekt carrièretesten met een startend ingenieur.

Nog volop werk

Het detacherings- en wervingsbureau Van Buiten ontfermt zich vooral over de groene sector. Directeur Stephan Temmink: 'Ik dacht in het begin, toen Nederland op slot ging, heel even dat ook de groene sector een klap zou krijgen. Dat iedereen in paniek zou raken en opdrachten zouden worden doorgeschoven, uitgesteld of zelfs geannuleerd. Ook moest iedereen wennen aan de coronamaatregelen en het thuiswerken. Maar vrij snel ontstond er een nieuwe werkwijze en bestaande maar ook de nieuwe opdrachten gingen na verloop van tijd toch door. Overheden gaan verder met hun uitvoeringsprogramma's. Er zijn de afgelopen tijd vacatures ingevuld en er komen veel nieuwe vacatures binnen.'

'Vacatures in de groene sector zijn nu iets gemakkelijker in te vullen'

Stephan Temmink, Van Buiten

Volgens Temmink is het nu wel lastiger om nieuwe werknemers te begeleiden. 'Want hoe begeleid je een persoon en hoe kan die het bedrijf leren kennen met alle coronamaatregelen? Met Microsoft Teams kom je een eind, maar als nieuweling integreer je slechter door minder mens-tot-menscontact. Dat zal wel weer normaliseren nu corona onder

controle lijkt.' Maar Temmink is positief gestemd: 'We komen uit een situatie van vóór de crisis met een grote personeelskrapte. Doordat er nu meer mensen vrijkomen zijn de vacatures in de groene sector iets gemakkelijker in te vullen.'

Terug naar de basis

Laurie van Bommel, loopbaanadviseur en evenementencoördinator bij Enginaer, vindt dat de arbeidsmarkt sinds de uitbraak van het coronavirus zeker is veranderd. 'De eerste maanden daalde het aantal vacatures duidelijk in alle sectoren. Bedrijven vertoonden een schrikreactie: wat gebeurt ons nu? Vanaf mei veranderde dat beeld, maar bedrijven zijn nog wel voorzichtig. Vooral naar technische mensen is weer vraag, zoals in de civiele techniek, waar veel afgestudeerden land- en watermanagement terecht komen. Daar loopt het eigenlijk weer als vanouds. Hippiere functies, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, zijn minder in trek. Ik denk dat bedrijven meer bezig zijn met de vraag: Wie zijn wij nu echt en wat vinden we belangrijk?' Zijn er sectoren die achterblijven qua vacatures? Van Bommel heeft het idee dat dat zo is. 'In de groene sector, geo-informatie en bouw blijft het nog achter.'

Enginaer bemiddelt uitsluitend pas afgestudeerden die maximaal vier jaar hun diploma hebben. Die worden nu telefonisch en via Microsoft Teams

geworven. Dat er minder gereisd hoeft te worden vindt Van Bommel een voordeel, 'maar het persoonlijke contact is wel anders via een beeldscherm of alleen op gehoor.' Een tip die ze pas afgestudeerden meegeeft: 'Bedenk waar je over drie of vijf jaar wilt staan in je loopbaan en via welke stappen je daar kunt komen. De droombaan waar je altijd naar op zoek was, is nu een stuk moeilijker te krijgen.'

'Hippiere functies, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, zijn minder in trek'

Laurie van Bommel, Enginaer

Van Bommel informeert nog even naar de status van de VVA-A Carrièredag in Velp, waar Enginaer een trouwe standhouder is. Een fysieke bijeenkomst zal er dit jaar niet komen. Er wordt gewerkt aan een nieuwe opzet. Voor meer informatie kan ze contact opnemen met de organisatie. Dat gaat ze doen.

TEKST HANS VAN DEN BOS, EDWIN VRIEZEN
EN GRAPHIC SERVICES

Maak jij de verbinding?

Van Nieuwpoort Gebiedsontwikkeling geeft met verantwoorde zand- en grindwinning inhoud aan maatschappelijke doelstellingen. Zoals hoogwaterveiligheid, natuur en recreatie en wonen aan het water. Daarbij zoeken wij altijd de juiste balans tussen grondstofwinning en natuurontwikkeling. Samen met opdrachtgevers, omwonenden en belanghebbenden. Onze gebiedsontwikkelaars werken dagelijks met verschillende stakeholders aan projecten waarin meerwaarde voor mens en dier centraal staat.

Heb jij het ook in je om een bijdrage te leveren aan een betere toekomst? En wil je weten hoe elementen uit je studie in de praktijk aan bod komen of wil je meer weten over ons vakgebied?

Maak net als ons de verbinding en vraag eens naar de mogelijkheden voor een projectbezoek, stage- of afstudeeropdracht. Stuur een mail naar gebiedsontwikkeling@van-nieuwpoort.nl. We gaan graag met je in gesprek.

Start jouw toekomst bij de specialist in de groene buitenruimte. Van advies en ontwerp tot en met aanleg en onderhoud. Kies voor de (internationale) carrière bij idverde en werk samen met ervaren, enthousiaste en goed opgeleide vakmensen aan de meest bijzondere groene, duurzame en toekomstbestendige projecten.

werkenbij.idverde.nl

Meer rust voor natuur in tijden van corona

Sinds de coronapandemie ontdekt Nederland massaal de eigen natuur. Fantastisch, die oplevende waardering. Maar de recreatiedruk neemt verder toe en passeert op sommige plekken de kritische grens van wat de natuur aankan. Hoe is natuurbescherming en recreatie in balans te brengen? Het toverwoord is: zonering. Boswachter Lennard Jasper licht het toe.

Stel je eens voor: je zwerft al uren door het bos, ziet herten, een roffelende zwarte specht en je hebt geen motorgeronk gehoord. Zo willen velen de Veluwe het liefst beleven, maar het wordt er drukker en drukker. Waar ligt de grens? Al die wandelschoenen, fietsbanden, paardenhoeven, honden, auto's, uitlaatgassen en lawaai, dat kan toch niet goed zijn voor de natuur? Sovon signaleert dat de toenemende recreatiedruk broedvogels op de Veluwe verstoort, met name in het broedseizoen waardoor ze minder jongen groot brengen. Ravon ziet een

groeidend aantal doodgereden reptielen en amfibieën op fietspaden en bospaden. Alsof planten en dieren niet al voldoende te lijden hebben van verdroging, vermessing, verzuring en klimaatverandering.

Nieuwe methodiek

Om te voorkomen dat bedreigde vogelsoorten verder in de gevarenzone komen is op de Noordwest-Veluwe een zoneringsproef gestart. Boswachter Lennard Jasper (Bos- en Natuurbeheer, MBCS Helicon Velp, 2005) van Staatsbosbeheer is een van de betrokken terreinbeheerders. 'We werken aan een zoneringsmethodiek waarmee het recreatief medegebruik is te sturen. Vier verschillende zones geven aan waar het drukker of juist minder druk mag zijn. Zone A is de recreatiezone en de poort naar de Veluwe met meer mogelijkheden voor dagrecreatie en meer voorzieningen en mogelijkheden voor activiteiten en evenementen. Zone B is een overgangszone en het visitekaartje met matig intensief medegebruik. Zone C is de rustige natuurgerichte kern met minder routes en hoogwaardige natuurbeleving.' D is de zone die of in het broedseizoen of jaarrond ten behoeve van kwetsbare flora en fauna is afgesloten. Om de recreatiedruk in de zones C en D af te waarderen hanteren we een aantal opties: (tijdelijke) afsluiting maar ook vermindering van het aantal gemarkeerde routes of wijziging van de openstellingstijden. We kiezen dus duidelijker welke gebruikersgroepen we waar willen faciliteren. Niet alles kan meer overal.'

Inrichting

Bij de zoneringszones moet ook worden vastgesteld welke inrichting nodig is om de kwetsbare soorten te helpen en tegelijkertijd het recreatief aanbod te verbeteren. Want de recreatiebehoefte is groot. Jasper: 'Waar leggen we mountainbikeroutes aan en hoe voorkomen we dat andere gebruikers daar last van hebben? We constateren een toenemend aantal conflicten tussen verschillende soorten recreanten. De rustzoekende wandelaar zit niet te wachten op mtb'ers op zijn pad.' Al langer is het Staatsbosbeheerder een doorn in het oog dat via gemeentelijke zandwegen auto's het hart van de Veluwe kunnen binnendringen. Jasper vindt het zoneringsproject daarom een goede gelegenheid om ook dat soort situaties kritisch tegen het licht te houden.

Balans tussen deelbelangen

Zonering kan alleen als alle terreineigenaren en gemeenten meewerken. De pilot kost dus tijd. 'Samenwerken met de toeristische branche, dorpen en gebruikersgroepen is cruciaal om tot een nieuwe balans te komen die recht doet aan de verschillende deelbelangen. Voor het eerst wordt er voor zo'n groot gebied in gezamenlijk overleg een zoneringskaart gemaakt.'

De conceptkaart voor de Noordwest-Veluwe is klaar. Daarop staat waarover consensus is en in welke gebieden spanning bestaat tussen natuurwaarden en gebruik; hier moeten keuzes worden gemaakt. Dat gebeurt als voor de gehele Veluwe de conceptzoneringskaarten beschikbaar zijn. Mei 2021 zijn naar verwachting de conceptplannen voor de hele Veluwe klaar. Daarna kan het formele proces bij de provincie starten.

TEKST HANS VAN DEN BOS EN RIA DUBBELDAM, FOTO'S HANS VAN DEN BOS

'Als adviseur crisisbeheersing heb je never a dull day'

Ze werkte nog maar kort bij Waterschap Rivierenland als adviseur crisisbeheersing en toen kwam corona! Binnen één jaar kwam er nog veel meer langs: een milieuverontreiniging, droogte, een breuk in een persleiding en een scheur in een gemaal. 'Het is heel interessant om dat allemaal mee te maken', vertelt Janneke van den Tillaart, in 2015 afgestudeerd als land- en watermanager.

Gelukkig bleek het om dode en dus ongevaarlijke resten te gaan. Later werd bekend dat het zelfs een mooie indicator is voor de mate van coronabesmetting. Het kwam dan ook in het coronadashboard.'

Terug naar kantoor

Van den Tillaart hielp ook mee met het coördinatieteam om medewerkers terug naar kantoor te begeleiden. 'Mijn rol was om het proces vorm te geven en ervoor te zorgen dat de juiste mensen betrokken waren.' De insteek is dat medewerkers zoveel mogelijk thuiswerken, maar wel naar kantoor kunnen zodat noodzakelijke werkzaamheden ongehinderd doorgang kunnen vinden. Ook medewerkers met een ongeschikte thuiswerksituatie krijgen een plek. 'We hanteren momenteel een bezettingsgraad van 40 procent. Dat is goed te doen qua trappen, kantine, toiletten enzovoort. Afdeling huisvesting heeft het hoofdkantoor en alle decentrale locaties getoetst. Op onze hoofdlocatie met kantoorruimten en op alle decentrale locaties zijn werkplekken afgeplakt. Buddy's hebben in het begin mensen geholpen om de terugkeer in goede banen te leiden.' De kantoorinrichting was vooral de taak van afdeling huisvesting maar Van den Tillaart kwam ook zelf in actie. Ze hielp bijvoorbeeld mee bij het uitzetten van de looproutes.

Veelzijdige functie

Ze vindt haar werk 'onwijs leuk'. 'Ons team crisisbeheersing komt in beeld als zich situaties voordoen die in de reguliere organisatie niet snel op te lossen zijn en waarbij een gecoördineerde aanpak moet worden opgezet. De algemene droogteproblematiek bijvoorbeeld hoort niet tot de taken van onze crisisorganisatie, maar wel als droogte ergens een acuut probleem wordt en het waterschap snel afwegingen moet maken.'

De ambitieuze young professional schetst een veelzijdige functie. 'Je bekijkt hoe processen zo goed mogelijk kunnen verlopen. Daarop wordt het beleid waar nodig aangepast. Ondertussen zorg je ervoor dat iedereen weet wat hij/zij in de crisissituatie moet doen. Om dat te bereiken komen ook opleidingen, trainingen en oefeningen om de hoek kijken. Mijn werk bestaat dan ook voor een derde uit planvorming, een derde uit opleidingen, trainingen en oefeningen organiseren en een derde uit crisiswaarneming. Ik ben heel blij met de stap die ik heb gemaakt. Het is een hartstikke leuk waterschap met leuke collega's. We zijn een hechte club.'

'Je denkt misschien dat een waterschap niet zoveel te maken heeft met corona, maar vitale functies zoals het wegpompen van water, rioolwaterzuivering en de veiligheid van dijken moeten doorgaan als medewerkers ziek zouden worden. Ook moeten onze gebouwen en installaties zo zijn ingericht dat medewerkers veilig kunnen werken. Met dit soort aspecten van crisisbeheersing houd ik me onder meer bezig.'

bezighoudt met de niet-vitale functies. Van den Tillaart hielp mee met het opzetten hiervan. 'Omdat deze crisissituatie compleet nieuw was, maakte het niet uit of een ervaren of minder ervaren medewerker dit zou oppakken. We moesten allemaal uitvinden hoe we dit het beste konden aanpakken.'

'Gelukkig zijn er weinig mensen ziek geworden. Wel was het verkrijgen van mondkapjes lastig, terwijl ontdekt werd dat het virus ook in het rioolwater zat. We wisten niet of dat een risico vormde voor medewerkers.

Kernteam

Rondom corona kwam ook een speciaal kernteam dat zich

‘Wij zetten
in op onze
noaberkracht’

INTERVIEW ALWIN TE RIETSTAP

Het was nooit echt zijn ambitie, toch werd Alwin te Rietstap wethouder van gemeente Hardenberg. Uitgerekend bij de geboorteaangifte van zijn vierde kind kreeg hij de vraag voorgelegd of hij misschien mee zou willen doen aan de sollicitatieprocedure. Een weekend had hij de tijd om met zijn vrouw te overleggen. Met haar steun besloot hij ervoor te gaan. Mei 2018 werd hij beëdigd. Sindsdien zet hij zich in voor de Hardenbergse gemeenschap en samenwerking in en buiten de regio. Zijn opleiding bij hogeschool Van Hall Larenstein Velp komt goed van pas bij zijn portefeuilles als economie, bereikbaarheid en mobiliteit, landbouw en natuur, water, grondbedrijf.

Door de coronacrisis zijn de werkdagen van Alwin te Rietstap er heel anders uit gaan zien. Er gaat nu veel meer digitaal. Dat kan goed vanuit huis, maar toch werkt hij in de praktijk nog veel op het gemeentehuis. Want in een thuissituatie met vier kinderen en thuisonderwijs is het soms niet praktisch om daar digitaal te vergaderen.

Vanuit de werkkamer van het karakteristieke gemeentehuis – in 2015 uitgeroepen tot ‘Lelijkste Bouwwerk van Nederland 2010-2015’, maar dit terzijde – ziet Te Rietstap de Vecht stromen. Symbolischer kan het bijna niet: water is een belangrijke rode draad in zijn loopbaan. ‘Na het volgen van de hoveniersopleiding aan AOC-Oost in Twente koos ik voor Land- en Watermanagement bij Van Hall Larenstein, en niet voor Tuin- Landschapsinrichting, zoals veel anderen deden. Ik wilde mijn scope verbreden richting waterbeheer; actueel en heel interessant.’ Eigenlijk lag een opleiding aan een Hogere Agrarische Hogeschool nog meer voor de hand. Zijn wortels liggen op een akkerbouwbedrijf tussen Kloosterhaar en Bergentheim. Maar zijn broer nam het bedrijf over, dus zocht hij een andere carrière.

Betrokkenheid

Dat Te Rietstap de politiek in zou gaan en bestuurlijke functies zou krijgen, kwam toch ook weer niet geheel uit de lucht vallen. Zijn vader zat lange tijd in de gemeenteraad en in het dagelijks bestuur van het waterschap. ‘Politiek begint met betrokkenheid bij je omgeving, de onderwerpen die daar spelen en de mensen die daarmee te maken hebben. En daar ook wat van vinden. Dat heb ik ook altijd wel gehad.’ Door corona is het contact hebben en onderhouden met de samenleving momenteel iets lastiger. ‘Veel vindt digitaal plaats, alhoewel ik ook wel weer bezoeken breng met inachtneming van de richtlijnen.’ Voor het uitoefenen van zijn bestuurlijke functie ziet hij naast nadelen ook een voordeel: interne overleggen zijn geregeld efficiënter.

Te Rietstap begon al kort na zijn afstuderen bij de gemeente als beleidsmedewerker Ruimte. Tussen 2007 en 2017 was hij onder meer projectmanager van het Vechtpark in Hardenberg, een parkachtig rivierenlandschap door het centrum van Hardenberg waar bewoners kunnen genieten van een verrassend groene, waterrijke omgeving maar dat er vooral voor zorgt dat

bewoners droge voeten houden. Door de rivier volop de ruimte te geven wordt de omgeving beschermd tegen overstromingen. Het Vechtpark ontwikkelt zich steeds meer als een multifunctioneel gebied waar recreatie, water en (uiterwaarden)natuur samengaan. Bijzonder is dat in het Vechtpark ook een groeiende populatie zeldzame patrijzen leeft.

Terwijl het Vechtpark zich verder ontwikkelde, werd Te Rietstap in maart 2015 Statenlid namens de Christen-Unie van Overijssel en begon hij in de zomer van 2017 als teamleider Directiestaf van de Bestuursdienst Ommen-Hardenberg. Als teamleider raakte hij weg van de inhoud. Toen alle wethouders van de gemeente Hardenberg aankondigden na de gemeenteraadsverkiezingen hun functie niet te vervolgen moesten nieuwe wethouders worden geworven. De sollicitatiecommissie van de gemeente besloot een tiental mensen te vragen. ‘Ik was niet actief op zoek naar een wethoudersfunctie en ben daarom neutraal het gesprek aangegaan. Het is niet gebruikelijk dat ambtenaren een bestuursfunctie krijgen, maar het Statenlidmaatschap gecombineerd met mijn Hardenbergse afkomst gaf blijkbaar de doorslag.’ Hij moest natuurlijk wel de Provinciale Staten verlaten. In zijn portefeuille zit onder meer water en klimaat. ‘Dat wilde ik heel graag. Het is fijn om in bepaalde dossiers ook te kunnen leunen op je eigen kennis, al moet je opletten dat je niet uit je bestuursrol valt en te inhoudelijk wordt.’

Daily urban system

Te Rietstap legt uit hoe de gemeente omgaat met de diverse uitdagingen. Hij ziet een grote rol weggelegd voor lokale samenwerking. ‘Als ChristenUnie-wethouder vind ik dat je dingen samen moet doen om leefbaarheid te organiseren. Binnen de 29 kernen tellende gemeente proberen we bijvoorbeeld met een Ondernemers- en Startershuis ondernemers te ondersteunen bij het vormgeven van hun bedrijf, teneinde de verschillende transities in goede banen te leiden. Bijvoorbeeld die op het gebied van duurzaamheid. We kijken ook over de gemeente-, provincie- en zelfs landsgrens. Zo zijn we onderdeel van de Regio Zwolle, de Regio Deal Zwolle en de Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe en de zogenaamde Dutch TechZone, met plaatsen als Hoogeveen, Emmen en Coevorden, waar de maakindustrie en chemie belangrijk zijn. Voor het programma

‘Het negatieve effect van de coronacrisis lijkt in Hardenberg minder hard door te werken dan in andere delen van het land’

ALWIN TE RIETSTAP

Naam

Opleiding

Van Hall Larenstein, Land- en Watermanagement, 2003

Carrière

Beleidsmedewerker Ruimte van de gemeente Hardenberg (2005-2010), Projectmanager Vechtpark Hardenberg (2007-2017), in deze hoedanigheid: Senior medewerker Water bij de gemeente Hardenberg (2010-2012), Beleidsmedewerker Openbaar Gebied (2012-2017) en Projectmanager Vechtoevers Ommen (2014-2017), Teamleider Directiestaf bij de Bestuursdienst Ommen-Hardenberg (2017-2018), Statenlid ChristenUnie voor de Provincie Overijssel (2015-2018), Wethouder in de gemeente Hardenberg (sinds 2018 portefeuilles economie, bereikbaarheid en mobiliteit , landbouw en natuur, water, grondbedrijf, jeugd en gezondheid)

Ruimte voor de Vecht werken we samen met onze Duitse burens, omdat de rivier daar ontspringt. Door bovenstrooms maatregelen te nemen hoeven de dijken die de rivier in Nederland in bedwang houden mis-schien niet eens verhoogd te worden.’ Spoorverbindingen zijn volgens de wethouder van levensbelang om de gemeente Hardenberg vitaal te houden. ‘Ik zet me volop in voor de Nedersaksenlijn. Die loopt nu nog van Zwolle en Almelo via Hardenberg naar Emmen. Als we de aansluiting met Groningen voor elkaar krijgen is Hardenberg ineens geen periferie meer, maar een knooppunt van landelijke betekenis, omdat de spoorlijn vanuit Almelo ook bij ons aankomt. Daarmee worden sterke economische regio’s met elkaar verbonden.’ Het zou een mooie opsteker zijn voor een gemeente die met 2,7 procent (pre-corona) al een van de laagste werkloosheidspercentages van Nederland heeft en waar sinds de coronacrisis het negatieve effect ook minder hard lijkt door te werken dan in andere delen van het land. Om de regiofunctie van de gemeente nog eens te benadrukken verrees vorig jaar in Hardenberg – een stadje met slechts 19.000 inwoners – een gloednieuw ziekenhuis. Hiermee wordt onder meer het zuidoostelijke deel van de provincie Drenthe en het noordoostelijke deel van de provincie Overijssel bediend. Te Rietstap is er trots op. ‘We kijken in Hardenberg niet naar bestuurlijke grenzen, maar naar het *daily urban system*. Waar werken onze mensen en waar komen de mensen vandaan die in onze gemeente willen zijn? Met al die partijen werken we samen.’

Het is een ronkend verhaal. En toen veranderde de wereld op 15 maart. Welke impact heeft dat voor Hardenberg? ‘Corona heeft een heel groot effect op de economie en de samenleving. Maar de gedachte en de ambitie om in gezamenlijkheid met ondernemers, overheid en onderwijs & onderzoek op te trekken is onveranderd groot gebleven. Het belang van samenwerking en het faciliteren van ondernemers is nuttig gebleken in de crisis. Het nauwe contact dat is opgebouwd maakt dat ik snel kan schakelen en in beeld kan krijgen waar de behoefte aan ondersteuning ligt en welke vragen er leven. Daarnaast blijven opgaven op het gebied van human capital, innovatie, klimaat enzovoort ook na de coronacrisis actueel.’

Energie

Sociaaleconomisch gaat het de gemeente dus relatief voor de wind. Geldt dit ook voor het buitengebied? Te Rietstap kan daar geen eenduidig antwoord op geven. ‘Als we het hebben over duurzaam opgewekte energie is er enerzijds de ambitie van de gemeente en aan de andere kant de urgentie die de samenleving voelt voor dergelijke maatregelen. Zonnevelden gaan ten koste van landbouwgrond, en de velden alleen zijn niet voldoende om de gestelde doelen te halen. Als we kijken naar de totale energiebehoefte in de gemeente, dus inclusief die van de bedrijven, dan zijn windmolens absoluut ook nodig. Terughoudendheid bij de mensen in het buitengebied ziet hij ook als het gaat om de koppeling tussen landbouw en natuur. ‘In onze gemeente is de landbouw een belangrijke economische drager. We hebben daarnaast mooie natuurgebieden zoals het Vechtdal en het Reestdal en we grenzen aan Natura 2000-gebied Engbertsdijksvennen. Als college zien we een grote uitdaging waar het gaat om het vergroten van de biodiversiteit. Natuurinclusieve landbouw kan daarbij een rol spelen. Rond de Vecht proberen we dit al. Je moet alleen wel opletten dat je niet eenzijdig opnieuw een claim legt op een gebied. De landbouw wordt immers al overspoeld met regelgeving. Alle partijen moeten erbij gebaat zijn, liefst op de lange termijn. Als gemeente proberen we de biodiversiteit nu al wel te bevorderen op onze eigen gronden, met plukveldjes en resthoekjes en pilots met agrarische ondernemers. Maar binnen de agrarische sector zie je nog weinig innovaties ten aanzien van de noodzakelijke transities. Door het opzetten van een soort research & development centre in de gemeente kunnen we boeren laten kennismaken met nieuwe ontwikkelingen in de sector. Zover is het nog niet, maar *The Green East* in Raalte kan daarbij als voorbeeld dienen. Het zou ideaal zijn als er boeren zijn die de nieuwe ontwikkelingen gelijk op hun bedrijf willen toepassen, want daardoor verlaag je de drempel voor degenen die nog wat afwachtender zijn. Vanuit de Regio Deal Zwolle zou dit kunnen worden gefinancierd. Als we op die manier onze ‘naoberkracht’ inzetten, komen we er wel.’

TEKST EDWIN VRIEZEN EN RIA DUBBELDAM,
FOTO'S BERTIL VAN WIEREN

CARRIÈRE

Naam: Froukje Scherjon
Opleiding: Voedingsmiddelen-technologie AOC Friesland, 2002; Voedingsmiddelentechnologie deeltijd Van Hall Larenstein Leeuwarden, 2008
Functie: Continuous Improvement Specialist L&D (Learning and Development) FrieslandCampina

Froukje Scherjon had als puber een fascinatie voor stofjassen. Het laboratoriumonderzoek waar ze van droomde kwam er niet, het werd de opleiding Voedingsmiddelentechnologie. Bij FrieslandCampina tilt ze de efficiëntie van de organisatie naar een hoger plan.

‘Out-of-the-boxdenken is heel belangrijk in mijn werk’

Hoe ben je in de voedingsbranche terechtgekomen?

‘Op de middelbare school had ik een aantal exacte vakken in mijn pakket en het leek me geweldig om in een laboratorium te werken. Mijn moeder had echter twijfels bij die keuze, omdat het om erg nauwkeurig werk gaat. Een psycholoog wees mij na een uitgebreide beroepentest op de mbo-opleiding Voedingsmiddelen-technologie. Een dag voor de zomervakantie mocht ik nog langskomen voor een rondleiding en een gesprek, want alle open dagen had ik natuurlijk gemist. Deze opleiding bleek een schot in de roos.’

Waar kwam je na je studie terecht?

‘Net na mijn diplomering kwam er op het Agrarisch Onderwijs Centrum een functie vrij als technisch onderwijsassistent (TOA) voor drie dagen per week. Het was de school waar ik mijn afstudeerstage had gedaan, waarbij ik veel samenwerkte met de TOA’s. Na wat aansporingen van hen meldde ik me aan bij de directeur en kreeg de baan. Ik had het naar mijn zin, maar wilde me ook graag breder ontwikkelen. Ik besloot het werk te combineren met een hbo-deeltijdopleiding Voedingsmiddelentechnologie. Nadat ik mijn diploma had gehaald kon ik bij de school blijven werken, maar omdat ik een baan als docent niet ambieerde ben ik gaan kijken naar het bedrijfsleven.’

In 2009 volgde de overstap naar FrieslandCampina

‘Klopt. Tijdens je opleiding kies je twee afstudeervakken, bij mij waren dat dranken- en zuiveltechnologie. Ik had dus affiniteit met FrieslandCampina als zuivelbedrijf en er al eerder stage gelopen. Verder staat het bedrijf goed

bekend binnen de school, en de fabriek waar ik terechtkwam staat net als de school in Leeuwarden, een stad die me na aan het hart ligt en waar ik inmiddels al ruim tien jaar woonde.’

Kwam je gelijk terecht in je huidige functie?

‘Nee, via een netwerkborrel hoorde ik over de functie van opleidingscoördinator bij het bedrijf. Mijn belangrijkste taak was het plannen en organiseren van (verplichte) trainingen voor het personeel en het ondersteunen bij werkplekopleidingen. Ook stagebegeleiding van studenten lag op mijn bordje. Verder deed ik het beheer van ons learningmanagementsysteem, bouwde e-learnings en ontwikkelde andere leermiddelen. Zeven jaar later werd ik leercoach. Dat lijkt qua naam op mijn vorige functie, maar dat was het niet. Het was een centrale functie waarbij ik lokaal advies gaf en het centrale beleid meenam naar de locaties. Ik ondersteunde vijf verschillende productielocaties bij alle opleidings- en ontwikkelingsvragen.’

Wat doe je nu?

‘Sinds vorig jaar onderzoek ik het verbeterpotentieel waarmee verliezen gereduceerd kunnen worden. Samen met een team van experts doe ik korte projecten op hele diverse onderwerpen. Dit kan gaan over het aanpassen van een looproute, waardoor minder tijd verloren gaat aan lopen, maar ook over het aanpassen van een machine waardoor de korte stops door het omvallen van blikjes in de lijn verminderen. Verder ben ik verantwoordelijk voor het borgen van de kennis van een dergelijke verandering in de bestaande systemen.

Ik zit nu helemaal op mijn plek. Ik kan bezig zijn met mensen, maar ook met de technologische en technische kant van onze fabriek. Bovendien werk ik volgens een gestructureerd systeem met kleine overzichtelijke stappen. Dat is een uitkomst voor een chaoot zoals ik, haha.’

Zijn er verbeteringen die door corona versneld zijn doorgevoerd?

‘Voor ons dagelijkse Prestatie Controle Systeem hebben we fysieke borden op de afdeling hangen, waar de KPI’s (Key Performance Indicators) op worden gevolgd. Door corona zijn we aan het kijken hoe we dit kunnen digitaliseren, omdat we niet altijd meer fysiek aanwezig kunnen zijn.’

TEKST EDWIN VRIEZEN

HET VERHAAL VAN BOOT

Onze medewerkers vormen de kracht van BOOT. Zij zijn het hart, het kapitaal en het brein van ons bedrijf met één duidelijke focus: onze opdrachtgever de ondersteuning bieden die nodig is. Van stedelijke ontwikkeling tot landelijk gebied.

In 2019 haalde ik, Tjeerd van Spronsen, mijn diploma voor Land- en Watermanagement aan de Hogeschool Van Hall Larenstein. Bij BOOT zet ik mij in voor een toekomstbestendige en inspirerende leefomgeving. Doe jij met ons mee?

Meer informatie? Neem contact op met Cobi Sloof.
js.sloof@buroboot.nl | 06-30343388 | werkenbijboot.nl

“Voor een toekomstbestendige leefomgeving.”

Duurzaam voorplein als visitekaartje Van Hall Larenstein Leeuwarden

Een versteend voorterrein en een duurzame hogeschool? Dat gaat natuurlijk niet samen. Reden voor Van Hall Larenstein daar iets aan te doen. Poelmans Reesink maakte het ontwerp voor het voorterrein van locatie Leeuwarden, SmitsRinsma deed de directievoering en De Enk Groen en Golf nam de uitvoering op zich. Studenten Tuin- en Landschapsinrichting keken mee.

In het ontwerp voor de nieuwe voortuin zijn voor de school belangrijke thema's verwerkt als ecologie, duurzaamheid en educatie. Uitvoerder Kevin Ruiter, die in 2012 afstudeerde als Tuin- en Landschapsinrichter richting techniek, stond voor de taak het project tot een succesvol einde te brengen. 'De vertaalslag van ontwerp naar uitvoering is telkens weer een uitdaging. Niet alles wat op papier is bedacht, kan in de praktijk worden uitgevoerd.' Maar Ruiter denkt in oplossingen – daar is hij voor opgeleid – en bekijkt hoe dingen dan wel kunnen.

Onvoorziene zaken

Samen met een collega-werkvoorbereider boog hij zich over de relatief kleine VHL-tuin. Er waren veel verschillende dingen om op te pakken: ondergrondse werkzaamheden als riolering en elektra en verder de beplanting (die moet leiden tot meer biodiversiteit), de verharding (grotendeels hergebruikt), een grote vlonder en zitelementen (verhogingen de plantvakken omsluiten en tevens dienen als zitranden). In elk project stuit hij wel ergens op onvoorziene zaken. In dit geval zat het in de ondergrond: puin. Ooit was het puin bewust aangebracht ten behoeve van de ecologie, maar in het nieuwe ontwerp zat het in de weg. Aangezien De Enk had gerekend met een nagenoeg gesloten grondbalans – de vrijkomende grond zou elders op het terrein verwerkt worden – betekende dit extra werkzaamheden en een extra kostenpost. De grond met puin zouden moeten worden afgevoerd en er moest circa 600 ton schone grond komen. 'Dit maak je dan goed bespreekbaar met de opdrachtgever. Het belangrijkste is een tuin met toekomstperspectief, het puin afvoeren was gewoon noodzakelijk', vertelt Ruiter. De Enk verrichtte niet alle werkzaamheden. Het doet alleen waar zijn expertise ligt. Een onderaannemer werd benaderd voor het maken van de vlonder.

Meedenken met opdrachtgever

'De goedkoopste oplossing is zeker niet altijd de beste', geeft Ruiter aan. 'Zo vraagt de diversiteit aan ecologische planten in de nieuwe VHL-tuin om een uitgekende voedingsbodem. Dat is even een investering, maar in de loop der tijd verdient het zich dit terug in lagere onderhoudskosten. Het is de kunst om de opdrachtgever hiervan te overtuigen.'

Na oplevering komt het aan op een deugdelijk onderhoud. De Enk biedt dan ook een driejarig onderhoudscontract aan om de kwaliteit van het ontwerp te waarborgen.

Samenwerking met studenten

Leuk was de betrokkenheid van zijn eigen opleiding Tuin- en Landschapsinrichting. De nieuwe tuin diende als praktijkobject voor de techniekstudenten. Ze maakten zelf een bestek en tekeningen. Lessen die Ruiter meegaf waren onder meer: stuur altijd tijdig bij en blijf in contact met de opdrachtgever en de architect.

Het plan is bijna klaar. Mogelijk komt er een vervolg. De wens is om onder meer de 'beplantingslobben' uit te breiden. Ruiter kijkt tevreden terug. 'De uitdagingen die we tegenkwamen hebben we creatief in samenspraak met de partijen in goede banen opgelost. Juist dit vind ik mooi aan mijn werk, dat je met oplossingen komt om het gewenste eindresultaat te behalen. Nu ligt er een fantastisch groen visitekaartje voor hogeschool Van Hall Larenstein!'

‘De passie en kick van het boerenleven’

Een boerenbedrijf overnemen is tegenwoordig niet zo vanzelfsprekend. Strengere wet- en regelgeving, klimaatverandering en het dag en nacht paraat staan voor je dieren maken het niet makkelijk. Waarom dan toch in dit avontuur stappen? Geert en Akke van der Meer uit het Friese Gersloot leggen uit waarom zij vol overtuiging en met overgave voor dit bestaan kiezen.

Geert van der Meer wist het al van jongs af aan: hij wou graag op den duur het boerenbedrijf van zijn ouders overnemen. Sinds 2014 zit hij nu in maatschap met zijn broer en ouders. Samen runnen ze een melkveebedrijf met circa tweehonderd koeien. Omdat voor de drie huishoudens daar te weinig inkomen uit te halen is heeft Geerts broer op een andere locatie een eigen melkveehouderij met nog eens 200 koeien. Die valt ook onder dezelfde maatschap. ‘Eigenlijk is het een soort franchiseonderneming’, vertelt Geert. ‘Mijn ouders zullen hun werk uiteindelijk afbouwen, maar omdat ze voorlopig nog volop meedraaien hebben mijn vrouw Akke en ik besloten om ook op een eigen locatie te beginnen. Onlangs hebben we een boerderij in Gersloot, ook in deze omgeving, gekocht: een melkveebedrijf met circa zestig melkkoeien. Daarmee bouwen we aan de continuïteit van het bedrijf.’ Binnenkort staat de verhuizing op de planning. Dan hebben ze als jong gezin met zoontje Hielke ook hun eigen

stekje en bovendien een prachtig uitzicht, ‘eigen vee’ en een eigen bedrijf om met liefde te runnen. ‘Het boerenleven is een levenswijze’, vindt Akke. ‘Je kunt zaken op voorhand niet plannen en je weet dat je 24 uur per dag, zeven dagen in de week voor je dieren beschikbaar moet zijn. Geregeld komen wij dan ook te laat op een feestje of verjaardag, omdat er dan net een koe aan het kalven is.’

Brede opleiding

Geert en Akke studeerden beiden Dier & Veehouderij aan hogeschool Van Hall Larenstein in Leeuwarden. Akke: ‘Ik ben geen boerendochter. Met de opleiding had ik dan ook niet de bedoeling om een boerenbedrijf op te starten. De opleiding is wel zo breed dat je er allerlei kanten mee op kunt; je kunt bijvoorbeeld bij een accountantskantoor, een veevoerleverancier, een certificeringsbedrijf of een zorgboerderij gaan werken. Dat ik tijdens de opleiding Geert leerde kennen en daardoor toch op een melkveebedrijf terecht ben gekomen was een mooie bijkomstigheid.’

Akke is nu aan het genieten van haar kersverse moederschap, maar gaat zeker in het bedrijf haar steentje bijdragen. Haar ideaalbeeld is drie ochtenden te gaan werken in loondienst en daarnaast werken op de boerderij.

De huidige wet- en regelgeving maakt het boeren een hele puzzel, vinden beiden. Van 1984 tot 2015 stelde het melkquotum een limiet aan de hoeveelheid melk die boeren mochten produceren. Dit om in de Europese Unie melkplassen en boterbergen te voorkomen, want daar was het beleid van na de Tweede Wereldoorlog op uitgelopen. Akke: ‘Toen vijf jaar geleden het melkquotum werd afgeschaft waren melkveehouders opgelucht. We konden weer makkelijker uitbreiden. De opgetogenheid was maar van korte duur. In plaats van het melkquotum kwam het fosfaatrecht, wat eigenlijk op hetzelfde neer komt. De hoeveelheid fosfaatproductie heeft natuurlijk indirect te maken met de melkproductie. Je kunt ervoor kiezen om het vee minder eiwit te voeren, maar dat zou eigenlijk een soort van ‘ondervoeding’ zijn.’ Geert vult aan: ‘We kwamen met de fosfaatregulering van de regen in drup. Je moet als boer er maar mee dealen; op de regels die van bovenaf opgelegd worden heb je weinig invloed.’ Ook de klimaatverandering heeft de

nodige impact op de bedrijfsvoering. De droogte van de afgelopen jaren heeft gevolgen voor hoeveelheid en kwaliteit van het gras en de mais. Geert en Akke hebben nog geen tekorten gehad.

Boerenprotesten

Aan de boerenprotesten van dit jaar hebben ze niet meegedaan ‘Dit laten wij graag aan onze collega’s over. Je ziet ons dan ook niet staan op het Malieveld. Onze prioriteit ligt bij het verzorgen van het vee. Geert en Akke laten hun stem op een andere wijze horen. Via een donatie aan de Stichting Agri Facts (STAF) en aan de Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV) geven ze aan hoe belangrijk zij het bestaansrecht van agrariërs vinden. Ze zeggen het niet met zoveel woorden, maar het is duidelijk dat het boerenbestaan keihard werken is en niet in verhouding staat tot de inkomsten. ‘Het is niet vergelijkbaar met een baan in loondienst. Wat we verdienen steken we grotendeels als investering terug in het bedrijf. Het gaat om gigantische bedragen.’ Zo hebben ze al een tijdje een melkrobot, wat het werk minder arbeidsintensief maakt.

Coronatijd op het boerenbedrijf

Wat merken zij eigenlijk van de coronacrisis? In de eerste maanden

was het op het boerenbedrijf opvallend rustiger dan normaal, vertellen ze. Vertegenwoordigers bijvoorbeeld bleven weg. Privé kwam er ook maar een beperkt aantal mensen over de vloer, wat vooral vreemd aanvoelde na de geboorte van hun zoon Hielke. Als trotse ouders wil je graag je kind showen, maar er kon bijna niemand op kraamvisite komen. Maar het boerenleven gaat door en primaire zaken zoals het melktransport, de veearts en het veetransport bleven komen; alles met inachtneming van de bekende 1,5 meter afstand. Zieke en oude koeien moesten natuurlijk afgevoerd kunnen worden voor de slacht. ‘We waren zelf erg voorzichtig, omdat onze zoon Hielke net was geboren. Je wilt natuurlijk geen enkel risico nemen.’ Momenteel zijn de regels

iets versoepeld, waardoor er weer meer mensen over de vloer kunnen komen en ook VVA Aristaeus was welkom voor een ‘live’ interview.

Toch niet gewoon in loondienst?

Op de vraag of ze ooit hebben getwijfeld of ze wel het boerenleven in moesten stappen is hun antwoord helder. Akke vertelt: ‘Voor ons is dit gewoon onze passie, onze levenswijze. De vrijheid die je ondanks alles toch hebt kun je niet vergelijken met een baan in loondienst. Je bent ondernemer en dat zit in je genen. Geert vult aan: ‘De tijd en moeite die je erin steekt zie je terug in je eigen bedrijf. Dat geeft een kick!’

TEKST EN FOTO'S LEONIE HEUTINCK

Naam Geert en Akke van der Meer
Bedrijf Melkveehouderij in Friesland in maatschap met ouders en broer van Geert
Opleiding Dier & Veehouderij, Geert is in 2016 afgestudeerd en Akke in 2018

‘De coronacrisis zorgt voor een bezinning in mijn vakgebied’

Na de eerste fase van de pandemie ontstaat er ruimte om na te denken over de periode ná de coronacrisis. Hoe gaan we verder? Liggen er in de ‘catastrofe’ kansen voor bijvoorbeeld een transitie naar een groenere en circulaire economie, nieuwe verdienmodellen, nieuwe manieren van samenwerken, enzovoort? Of denk je dat alles bij het oude blijft?

SAMENSTELLING EDWIN VRIEZEN EN RIA DUBBELDAM

Gertus de Sauvage

- Tropische Landbouw, 1985
- Zelfstandig onderzoeker tuinbouw

‘Corona heeft velen in staat gesteld hun gelijk te halen. Ontkenners gebruiken nu de pandemie om hun gelijk te halen op hun pre-coronastandpunten. Daar verandert het virus niets aan. De beelden van overvolle IC’s en naar adem happende coronapatiënten zullen snel vergeten zijn. Anders gaat het coronavaccin dat wel doen. Vergaderen via beeldschermen is al geaccepteerd. Dat met de helft aan reistijd ook een goed resultaat kan worden behaald – of beter – is aangetoond. Ik schat in dat de helft van al het gereis dat we voor de coronacrisis deden overbodig zal blijken te zijn geweest. Met minder reistijd kun je ook wat verder weg gaan wonen. **Maar elkaar blijven zien blijkt wel een voorwaarde.** Thuiswerken? Hoe laat je zien dat je net iets harder loopt dan die collega? Meer memo’s? Ik wacht met mijn antwoord op de stelling tot na de tweede golf.’

‘Never waste a good crisis....!’ De woorden van Winston Churchill kloppen natuurlijk nog steeds. De manier waarop de mens in het algemeen met de wereld en de natuur bezig is, kan niet langer worden volgehouden. **De coronacrisis zal hopelijk tot nieuwe inzichten leiden en ervoor zorgen dat we beter en doordachter met elkaar, de dieren en de grondstoffen omgaan.** Ook binnen mijn bedrijf Holland Water, dat gespecialiseerd is in legionellabestrijding, denken we voortdurend na hoe we hier concreet vorm aan kunnen geven. Er wordt veel water en energie verspilld om legionellaproblemen in gebouwen te voorkomen. Door de inzet van slimme technieken, sensoren en dataverkeer kan dit drastisch worden verminderd. De afgelopen maanden heeft corona ervoor gezorgd dat gebouwen zoals kantoren en hotels veel te maken kregen met leegstand. Holland Water heeft, direct bij aanvang van de crisis, een steunpakket ontwikkeld om gebouweigenaren te helpen hun waterveiligheid op een slimme manier te waarborgen. De pandemie heeft ervoor gezorgd dat we versneld een nieuw businessmodel ontwikkelden waar we de komende jaren op voort kunnen bouwen.’

Leo de Zeeuw

- Land- en Watermanagement, 1992
- Oprichter en directeur Holland Water B.V.

Ritso Sikma

- Tuin- en Landschapsinrichting, 1997
- Sr. Projectleider/directeur SmitsRinsma

‘De covid-19-pandemie heeft ons versneld met het digitaal op afstand werken. De auto-snelweg is verruild voor de digitale snelweg met Teams- en Skype gesprekken. Thuis of op kantoor werken is gemeengoed geworden en is een meerwaarde in deze tijd van snelheid, flexibiliteit en milieubewust werken. Binnen 1 à 2 weken heel Nederland thuis aan het werk is toch behoorlijk indrukwekkend! Kanttekening gelijk ook is dat waar de één floreert, de ander uit beeld verdwijnt. Bij ons op kantoor hebben we de conclusie getrokken dat er meer flexibiliteit mogelijk is in werktijden en de manier van overleggen, wat efficiëntie en werkplezier vergroot. Gelijktijdig hebben we geconstateerd dat het contact rond de tafel cruciaal is in onze manier van werken. **Creativiteit en diepgang in vraagstukken en versterken van samenwerken komt het beste uit de verf als je tijd hebt voor elkaar.** Anders werken zijn we dus inmiddels gaan doen, maar met aandacht voor het directe contact.’

Heleen van Staalduinen

- Voedingsmiddelentechnologie, 2014
- Voedingsmiddelentechnoloog bij Koninklijke Vezet B.V.

‘Door de pandemie zijn veel bedrijven hard geraakt. Het streven en verbeteren naar een groenere productie gaat vaak gepaard met hoge kosten waar men nu niet op zit te wachten. Het gedwongen thuiswerken brengt meer voordelen met zich mee dan verwacht. Indien de werknemer hier na de pandemie ruimte voor zal krijgen zal het thuiswerken een positief effect hebben op de drukke ochtend- en avondspits en de CO₂-uitstoot. **Er liggen kansen op de markt voor ondernemers om producten neer te zetten die normaal geïmporteerd worden maar nu niet beschikbaar zijn.** De export is afgenomen, wat slecht is voor onze economie. Een voordeel hiervan is dat goederen niet meer kilometers getransporteerd hoeven te worden. Bedrijven zullen hierdoor moeten gaan nadenken over nieuwe strategieën om hun producten te kunnen verkopen.’

Siem de Vlas

- Tuin- en Landschapsinrichting ontwerp, 1994
- Zelfstandig tuinarchitect bij LINUM tuinvormgeving en advies

Chantal de Jongh

- Tuin- en Landschapsinrichting beheer, 1995
- Stedenbouwkundig medewerkster bij gemeente Leeuwarden

‘In ons vakgebied waren wij voor de covid-19 pandemie al erg bewust van het feit dat een gezonde blauw-groene omgeving belangrijk is. Hopelijk komt de omvorming naar een duurzame circulaire samenleving nu versneld op gang. Niet alleen in Nederland maar wereldwijd dient er een stop te komen op het delven van grondstoffen, zal de wereldbevolking moeten krimpen naar 3 miljard mensen en zal veel zuiniger en inventiever moeten worden omgegaan met schone energie. Geen economische groei meer maar ecologische groei. **Helaas hebben wij alleen invloed op ons eigen ‘zijn’ en zullen we mensen in onze omgeving positief moeten verleiden, inspireren en faciliteren.** Tuinieren, het met groen bezig zijn, staat symbool voor het eigen menselijke bestaan. Gezien het circulaire element van de natuur, verloop van seizoenen, de opeenvolging van de seizoenen en de afbraak die daarbij hoort.’

‘Corona is een echte disruptie en je hoopt dat daar iets goeds uit voortkomt. Rentmeesters waren al druk; er waren vacatures om al het werk gedaan te krijgen. Dat is niet minder geworden door corona, de vraag naar rentmeesters blijft groot. Ze dragen bij aan oplossingen voor de uitdagingen van vandaag zoals stikstof, energietransitie, opwarming, waterveiligheid en nog veel meer. Door maatregelen zal Nederland groener worden, al zijn de keuzes soms lastig. Niet alleen voor een groener buitengebied maar zeker ook de bebouwde omgeving. Dat was al ingezet voor corona. Door het virus en thuiswerk zijn meer mensen naar buiten gegaan. Je hoopt dat ze dat blijven doen en dat het bewustzijn voor een gezonde omgeving beter wordt. **Het kabinet voorziet grote werkloosheid en zet in op omscholing. Dat zijn rentmeesters in spé,** met andere achtergronden en andere oplossingen die bijdragen aan de grote thema’s. Leuk vak, vertel het door!’

Marc Kakkenberg

- Land- en Watermanagement, 1994
- Rentmeester NVR bij Kerkhof en Kakkenberg Rentmeesters

idverde Bomendienst: het kennisinstituut voor boomspecifieke vraagstukken.

idverde Advies: het groene architecten- en ingenieursbureau.

‘Robuuste groene infrastructuur is belangrijker dan ooit tevoren’

‘De groensector kan corona niet oplossen, maar we kunnen wel bijdragen aan een groenere leefomgeving voor al die thuiswerkers, kinderen als die niet naar school kunnen en zwakken in onze maatschappij. Een robuuste groene infrastructuur in wijken, dorpen en steden is belangrijker dan ooit tevoren.’ Ziehier het pleidooi van operationeel directeur David van Uden bij *idverde* Nederland, zoals BTL met ingang van oktober door het leven gaat.

Een interview via de computer is sinds de coronacrisis de normaalste zaak van de wereld. David van Uden zit thuis achter het scherm en begint over de naamsverandering van BTL in *idverde* Nederland. Twee jaar geleden maakte BTL bekend dat ze onderdeel is geworden van het internationale groenbedrijf. Nu wordt de naamsverandering doorgevoerd. De drie BTL-werkmaatschappijen heten in het vervolg *idverde* Advies, *idverde* Realisatie en *idverde* Bomendienst. ‘Dat is wellicht even wennen,’ zegt David van Uden. ‘BTL was immers ruim vijftig jaar een bekende naam. De naamswijziging maakt duidelijk dat we onderdeel zijn van het internationale concern en geeft aan waar we voor staan. Feitelijk verandert er niet veel.’ De internationalisering geeft vooral extra kansen en interessante ontwikkelingsmogelijkheden.

Nieuwe kansen

Met vijftien duizend medewerkers is *idverde* marktleider in de Europese groensector, met vestigingen in Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Denemarken en Duitsland. ‘Dat we daar nu bij horen zijn we trots op. De aansluiting geeft meer slagkracht, bijvoorbeeld op het gebied van acquisitie. Zo konden we onlangs Verboon Groen & GWW overnemen. De groei die we voor ogen hebben is in gang gezet.’ Het schept ook mogelijkheden voor internationale samenwerking. ‘We leren onze buitenlandse collega’s steeds beter kennen. We wisselen de nodige kennis uit, hoewel we in Nederland op veel ter-

reinen vooroplopen. We zijn een kennisgedreven organisatie met onder meer een groen adviesbureau, één van de grotere in Nederland. In Engeland en Frankrijk kennen ze dat niet. Datzelfde geldt ook voor onze Bomendienst. Zulke specifieke kennis geconcentreerd in één werkmaatschappij is in het buitenland niet aanwezig.’

Doorgroeien

BTL was altijd een grote afnemer van studenten en afgestudeerden van Van Hall Larenstein. Dat zal als *idverde* Nederland niet anders zijn. Zelf is Van Uden een schoolvoorbeeld van hoe je bij het bedrijf kunt doorgroeien. 23 jaar geleden kwam hij binnen als ontwerper. Hij klom hij op tot operationeel directeur van BTL Advies, vervolgens BTL Bomendienst en uiteindelijk het hele concern. ‘Veel mensen bouwen hier een mooie carrière op. Dat vinden we belangrijk. Nu we onderdeel zijn van de *idverde* Groep komt er een toetje bovenop en kunnen medewerkers ook in internationale projecten gaan werken.’

Groen toevoegen

De missie blijft hetzelfde. ‘We richten ons op de waarde van groen. In deze rare tijd van corona en met de hitte van afgelopen zomer word je je er pijnlijker van bewust dat lang niet alle steden, dorpen en wijken een goede groeninfrastructuur hebben en hoe belangrijk het is om naar buiten te kunnen. Vooral voor kwetsbare mensen is nog veel te winnen. Hoe maken we aantrekkelijk openbaar groen voor gehandicapten en ouderen? Dit zijn maatschappelijke kwesties die me enorm motiveren. Daarom heb ik ooit voor een studie bij Van Hall Larenstein gekozen. Het is prachtig als je na je studie je motivatie kunt voortzetten in je werk.’

werkenbij.idverde.nl

cyber
Samen werken aan een prettige leefomgeving

Heb jij ook deze ambitie?
Dan ontmoeten we je graag!

Bel met Astrid Hoevenagel (0172) 63 17 20 of mail naar astrid.hoevenagel@cyber-adviseurs.nl

www.cyber-adviseurs.nl

Zoek jij altijd alles tot op de bodem uit?

Dan zoeken wij jou!

Wij zijn een technisch ingenieursbureau met ruim zestig medewerkers verdeeld over vier vestigingen in Almelo, Weurt, Oud-Beijerland en Rolde.

Onze specialismen zijn: bodemonderzoeken en -saneringen, partijkeringen, geotechniek, niet-gesprongen explosieven (NGE), asbestinventarisaties en duurzaamheidsoplossingen.

www.ortageo.nl/vacatures

Van Doorn

Hebben wij de baan die bij je past?

Van Doorn vormt de buitenruimte van morgen. We leggen het aan, onderhouden het en beheren het. Je vindt ons werk door heel Nederland. In nieuw aangelegde straten, op schone tunnelwanden, in pas gemaaide bermen, in lange rijen geleiderail en onder de grond in nieuwe rioleringen.

Wie werkt bij Van Doorn Geldermalsen draagt zijn steentje bij aan een duurzame, schone en veilige buitenruimte.

Kijk op onze website voor onze openstaande vacatures!

www.vandoorngeldermalsen.nl/over-ons/vacatures

Op zoek naar een boeiende carrière bij een dynamisch bedrijf, waar de mens centraal staat? Zoek niet verder!

Geef je carrière een boost in een dynamische functie als ontwerper of verkeerskundig adviseur. Werk samen met aannemers, ingenieursbureaus, waterschappen, provincies, gemeenten en evenementenbureaus.

Traffic Service Nederland staat bekend om goed werkgeverschap en spraakmakende projecten binnen de Civiele techniek/Verkeerskunde zoals de Nuclear Security Summit, de Giro d'Italia, Koningsdag en verschillende RWS SAA projecten.

Traffic Service Nederland geeft graag, samen met jou, vorm aan jouw ontwikkeling en ambitie. Check www.tsned.nl voor de laatste vacatures.

www.tsned.nl

Energie uit diepe plassen? Ja, Nienke en Carmen onderzochten het

Nienke Braas en Carmen Hazeu deden bij Dekker in IJzendoorn een bijzonder innovatief afstudeerproject voor de opleiding Land- en Watermanagement: ze onderzochten de mogelijkheden van warmte- en koudewinning uit diepe waterplassen.

Nienke en Carmen namen ook de Bomhofplas in Zwolle in hun onderzoek mee. Hun conclusie: thermische energie uit een plas met zonnepanelen biedt ook perspectief. Het zonnepark op de Bomhofplas is een samenwerking tussen Dekker, en Blauwe Vingers Energie (samen met bewoners de exploitant). Juli 2020 is de stroomlevering voor 6000 huishoudens van start gegaan. foto Erik Karst Fotografie

Bij Dekker denk je aan de winning van zand, grind en klei en het inrichten van uiterwaarden tot natuur. Maar duurzame energiewinning? Toch is het bedrijf er sterk mee bezig. In Zwolle ligt op een diepe plas het grootste zonnepark buiten China: 18 hectare drijvende zonnepanelen. Bij een project in Limburg komen windmolens te staan. Ook stimuleert Dekker rijden op waterstof. Bij het kantoor staan naast vele elektrische auto's ook vijf waterstofauto's. Het begin.

'De focus op energietransitie was voor mij een belangrijke reden om bij Dekker af te studeren', blikt Nienke Braas terug. 'Eind 2020 heeft het bedrijf 80 procent CO₂-reductie in zeven jaar tijd gerealiseerd. Velen zeggen het, maar Dekker doet het.' Carmen Hazeu vult aan: 'De grote ambities vergroten de kans dat er echt wat met ons onderzoek wordt gedaan.'

Dekker wil graag weten of en hoe uit dit soort plassen koude en warmte is te winnen. Nienke: 'Het voordeel van diepe

plassen is dat je onderin koude kunt halen en bovenin warmte. Je zuigt water op, transporteert het naar een warmtewisselaar op het land die vervolgens de koude of warmte onttrekt. Daarna wordt het water teruggebracht in de plas.'

Carmen: 'In Nederland wordt al in een aantal diepe plassen thermische energie gewonnen maar deze innovatie bevindt zich nog in de beginfase. We bekijken onder welke randvoorwaarden je thermische energie uit diepe plassen kunt winnen.' Nienke: 'Welk effect heeft het bijvoorbeeld op de natuur?' Ze keken ook naar aspecten als waterkwaliteit, hydrologie, winning en opslagtechniek, beleid, vergunningen, financiën en energiepotentie van de plas. Zo'n breed spectrum maakte hun opdracht juist interessant. 'Op de afdeling Landschapsontwikkeling van Dekker heeft een projectleider met al deze aspecten te maken. Het was leuk om daar een inkijkje in te krijgen.'

Carmen en Nienke hadden het erg naar hun zin bij Dekker. Zelfs nu ze in corona-

Carmen Hazeu (l) en Nienke Braas (r).

tijd veel thuis moesten werken was er veel contact, via Teams. 'Natuurlijk was het jammer dat we niet vaker in IJzendoorn konden zijn. De ligging van het hoofdkantoor aan de Waal werkte inspirerend.' Ze kozen niet voor niets de afstudeerrichting hydrologie. Ook zijn ze geïnteresseerd in innovatieve, onderzoeksgerichte onderwerpen. Van tevoren hadden ze nooit verwacht bij een zandwinningbedrijf terecht te komen. Maar Dekker steekt zijn nek uit en biedt graag plaats aan stagiairs en afgestudeerden van hogeschool Van Hall Larenstein met een duurzame, vooruitziende blik.

En als het lukt met die thermische energie uit de Willemspolder, waar is het dan af te zetten? Daar hebben Carmen en Nienke wel een antwoord op: 'Hier in de Betuwe zijn veel fruitteilers met koelcellen. Ook de glastuinbouw verbruikt veel energie. Aan dit soort grootgebruikers denken we vooral bij deze en andere plassen van Dekker.'

Zowel Nienke als Carmen studeren door aan een universiteit, Nienke in Twente en Carmen in Wageningen. Meer informatie over stage lopen of werken bij Dekker Groep kun je krijgen via landschapsontwikkeling@dekkergroep.nl. Of kijk op www.dekkergroep.nl

De Enk groen & golf... de Vernieuwers OPENBAAR GROEN | 2.0

Parijs - 2050

De Groene Revolutie_ van grijs naar groen_ de natuur terug in de steden_ zoals Parijs_ doet: 75% minder uitstoot van broeikasgassen _ een droom?_ nee, het kan_ zegt Vincent Callebaut_ architect, visionair, idealist_ groendenker_ net als wij_ mens en natuur in balans_ hij de ontwerpen_ wij de technieken_ samen voorop_ de toekomst is groen_ wij zijn alvast begonnen.

De vernieuwers van De Enk groen & golf

Meer weten over de vernieuwers?

T: 0311 - 72 70 00 (Frans Reulink)

www.deenkgroenengolf.nl

info@deenkgroenengolf.nl

de Enk
GROEN & GOLF

Wij zijn
op zoek naar
Vernieuwers!

Kijk op
deenkgroenengolf.nl
voor onze
vacatures

STUDENTEN IN HUN VRIJE TIJD

IN DE RUBRIEK 'STUDENT IN ZIJN VRIJE TIJD' KOMEN SPRAAKMAKENDE STUDENTEN IN BEELD. DIT KEER KRIJGT EEN ACTEUR EN THEATERMAKER EEN PODIUM DIE NOG MAAR NET DE DEELTIJD-OPLEIDING TUIN- EN LANDSCHAPSRICHTING HEEFT AFGEROND.

Tom Struyf: acteur, regisseur en 'vrije geest'

De geruchten gingen rond dat er een acteur of actrice zou rondlopen bij hogeschool Van Hall Larenstein in Velp. Een mooie kans voor onze rubriek 'Student in zijn vrije tijd'. Het was een zoektocht, want er schijnt nogal wat acteertalent rond te lopen. Uiteindelijk vonden we Tom Struyf, acteur en regisseur uit België.

Tussen de bedrijven door weet Tom Struyf tijd vrij te maken voor het interview via een videocall. Zijn auto zet hij daarvoor aan de kant van de weg. Tom is onlangs afgestudeerd bij de opleiding Tuin- en Landschapsinrichting (T&L), richting ontwerp. Vier jaar geleden startte hij met de deeltijdopleiding. Op dat moment ging hij door het leven als acteur en regisseur. De liefde voor zowel toneel als tuinieren zat er al op jonge leeftijd in. 'Thuis was ik was altijd bezig met het kweken van bloemen. Huiswerk deed ik niet graag; ik werkte veel liever in de tuin.' Vanaf zijn 16e bloeide ook zijn interesse voor toneel op. Tom vond het lastig om een keuze voor de vervolgopleiding te maken: toneel of groen? Uiteindelijk werd hij aangenomen bij de Toneelacademie Maastricht; een kans die hij gewoon niet kon afwijzen en daarmee startte zijn toneel-carrière.

Regisseur, acteur en columnist

Ondertussen is Tom acteur en regisseur in België en Nederland. 'Het is nog steeds mooi dat ik deze kans heb gekregen en er al tien jaar lang mijn brood mee kan verdienen.' Dat is in de culturele wereld best een prestatie. Na het afstuderen ging hij aan de slag bij een theatergezelschap. Na ruim zes jaar zag het gezelschap zich geconfronteerd met forse bezuinigingen en moest het theaterhuis de deuren sluiten. Reden voor Tom om voor zichzelf te beginnen. Hij richtte een eigen stichting op ofwel een 'mini-theaterhuisje' zoals hij het noemt. De onderwerpen van zijn theaterproducties zijn uiteenlopend, maar veelal gaat het over onze verhouding tot het verleden en het heden. 'Als ik een onderwerp tegenkom dat mij fascineert, duik ik daar helemaal in.' Tom werkt intuïtief. Een verhaallijn van begin tot eind is er bij aanvang niet, die ontstaat gedurende het proces. Ook heeft hij een cameraploeg bij zich. Bij *Willard*, een productie

waaraan hij volop werkt, raakte hij geïnspireerd door het dorpje *Willard* in de VS, waar hij bij toeval terechtkwam en waar ooit een psychiatrisch ziekenhuis stond. Thuis in België ontdekte hij ook zo'n dorp. Met zijn cameraploeg maakt hij een multimediale, filmische voorstelling van landschapsbeelden en portretten van mensen. Hij ondervindt daarbij nog weinig hinder van de coronacrisis. 'De laatste filmreis was in de zomer van 2019 en de volgende is in de herfst van 2021. Hopelijk ligt corona dan achter ons. Intussen werken we thuis verder aan het project.' In het najaar van '22 gaat *Willard* in première. Of corona de verhaallijn van *Willard* gaat bepalen, weet hij niet. 'Als we op het nu en de wereld in deze tijd focussen lijkt me dat onvermijdelijk. En of het virus de komende jaren onze levens grondig gaat veranderen... wie zal het zeggen.'

Heimwee naar het groen

Waarom startte Tom als drukbezet acteur en regisseur ook nog eens met de opleiding Tuin- en Landschapsinrichting? 'Vijf jaar geleden liep ik een beetje vast in mijn hoofd. Tijdens een vakantie merkte ik dat ik 'heimwee' had naar het groen. Bij thuiskomst ging ik googelen naar opleidingen en stuitte op Tuin- en Landschapsinrichting.' De eerstvolgende open dag was al week later. Hij voelde zich meteen thuis op landgoed Larenstein met zijn informele sfeer, leuke mensen en gemoedelijkheid. Hij twijfelde geen moment en schreef zich in. 'Ik begon de opleiding zonder duidelijk uitgestippeld toekomstplan of doel, maar puur uit *goesting* en nieuwsgierigheid.'

Ontwerpen

Toneel en landschapsontwerp hebben meer gemeen dan je op het eerste oog zou denken. Bij beide gaat het om ontwerpen. 'Bij

theater begin je met een lege vloer, waarop alles kan. Als je schrijft begin je met een leeg blad. Bij landschapsontwerp vertrek je vanuit een bestaande situatie. Iets is er al.' Tom vindt het mooi om in een landschapsontwerp de historie te integreren. Dit komt overeen met wat hij in zijn theaterproducties over verleden en heden doet. In zijn afstudeeropdracht voor T&L weefde hij dan ook theater en landschapsontwerp in elkaar. In *Willard* zag hij naast een filmische voorstelling ook een prachtige kans voor zijn afstudeerproject. De locatie van de set gaf mooie aanknopingspunten voor een nieuw landschapsontwerp. Het kostte Tom de nodige overredingskracht om zijn idee uit te mogen voeren; het combineren van theaterfilm en landschapsontwerp was geen standaardopdracht. 'Ik botste tijdens de opleiding soms met de kaders en richtlijnen. Op de toneelschool had ik geleerd om *out of the box* te denken, maar op Larenstein werd ik teruggefloten. 'Je bent geen kunstenaar, je bent ontwerper', zei een docent eens. Achtergrond zegt veel over hoe je tegen zaken aankijkt.'

Overigens had Tom nog geluk dat hij zijn T&L-afstudeerproject heeft kunnen afronden. Begin maart was hij daarvoor naar *Willard* afgereisd. 'Tijdens mijn verblijf ging het land ineens op slot voor Europeanen. Het was raar om in mijn eentje zo ver van huis te zijn, terwijl de maatregelen uur na uur strenger werden. Na enkele dagen werd het te heet onder mijn voeten. Ik zou nog een week blijven, maar dat leek ineens een eeuwigheid. Toen heb ik een eerdere vlucht huiswaarts geboekt. Anderhalve week later was in NYC de hel losgebarsten.'

Afgestudeerd, en nu?

Het diploma is binnen, maar hoe nu verder? Tom wil in ieder geval de toneel- en theaterwereld niet verlaten. 'Ik zie mezelf niet zo

'In de kunstensector zijn we wat gewend, maar deze coronatijd slaat werkelijk alles'

snel bij een bureau gaan werken, al heb ik mijn stage bij ZUS in Rotterdam als heel positief ervaren. Het liefst doe ik losse projecten.'

Onzekere tijd

De komende periode zal een onzekere tijd zijn. 'In de kunstensector zijn we wat gewend, maar deze tijd slaat werkelijk alles. Om je een idee te geven: in principe vertrekken we op tournee met de voorstelling *Dier*. Met elk scenario moeten we rekening houden: het kan maar zo dat voorstelling na voorstelling lastminute toch worden afgelast. Voor een kleine stichting als die van mij ligt het risico geheel bij de artiest. Geen enkele medewerker kan ik betalen als de voorstelling niet doorgaat.'

Zijn grootste droom? Er valt een lange stilte, iets dat niet eerder gebeurde gedurende het interview. 'Het mooiste is als ik de combinatie kan maken tussen groen en toneel, net zoals bij het afstuderen is gebeurd.'

TEKST LEONIE HEUTINCK

FOTO'S PHILE DEPREZ, ALEXANDER MEEUS

EEN FAMILIEBEDRIJF WAARIN JOUW UNIEKE KRACHT TELT.

Typisch jij. bij GMB.

Ben jij op zoek naar een dijk van een baan of toffe (afstudeer)stage? Dan zit je goed bij GMB. Je werkt samen met je collega's aan veelzijdige uitdagingen in de waterketen. Uitdagingen waarbij jij het verschil maakt. Uitdagingen waarin jij je kan ontwikkelen. Stippel samen met ons jouw toekomst uit. Wat is jouw unieke kracht?

Check je kansen op www.werkenbijGMB.eu
of stuur een appje naar Suzanne Kuin op
06 - 22 55 62 31.

Klimaat is hot

Terwijl half Nederland verdoofd door de zomerse hitte zocht naar de koelte van water, wind en schaduw, spraken we Cynthia Kruik, adviseur stedelijk water en riolering bij BOOT. Als je de website van het ingenieursbedrijf uit Veenendaal mag geloven werken Kruik en haar honderddertig collega's vandaag aan de toekomstbestendige leefomgeving van morgen. Dat klinkt veelbelovend.

'Ja, de klimaatverandering en de daaruit voortvloeiende weerextremen zoals stortbuien, hittegolven en droogte hebben veel invloed op mijn dagelijks werk', zegt de jonge ingenieur. Sinds ze haar studie Land- en Watermanagement drie jaar geleden afrondde, werkt zij bij BOOT. Ze is geregeld betrokken bij stedenbouwkundige plannen, zowel uitbreidingen als inbreidingen (nieuwbouw na sloop van oude gebouwen). Daar spelen vragen als: wat doen we met (neerslag)water

en hoe zetten we bomen en andere groenstructuren in om problemen door te veel water of juist door droogte en hitte te voorkomen? Kruik: 'Bij neerslagwater is het de kunst om zoveel mogelijk water vast te houden – om het grondwater aan te vullen – voordat het wordt afgevoerd. Ook kijken we naar de meest logische locaties om groenzones te creëren en bomen te planten die voor schaduw zorgen. Dat doet dan weer een collega van me. Hij gebruikt daarbij modellen waarmee hij

kan voorspellen wanneer er waar schaduw is en hoeveel temperatuurvermindering dat oplevert bij een hittegolf. Ik houd me meer bezig met het water.' Zijzelf werkt trouwens ook veel met modellen voor stedelijk- en oppervlaktewater en GIS. Tussen neus en lippen door vertelt ze dat BOOT op het moment een afstudeerder zoekt voor een onderzoek op het gebied van GIS (www.werkenbijboot.nl).

Riool

Daarnaast werkt Kruik aan projecten in bestaande wijken waar het riool aan vervanging toe is. Dan adviseert zij hoe je een straat anders kunt inrichten, bijvoorbeeld met minder verharding en meer groen en in plaats van een gesloten riool een infiltratieriool. Steeds vaker is de insteek: wat kunnen we doen om de negatieve effecten van klimaatverandering te verkleinen? Ook na wateroverlast komt ze in actie. 'Dan bekijk ik waar het water vandaan komt en

adviseer ik met welke aanpassingen de problemen een volgende keer voorkomen kunnen worden.'

Corona

Hoe de uitbraak van het coronavirus haar werk veranderd heeft? Kruik: 'In principe werken we sinds corona allemaal thuis. Dat was wel even wennen. Het gezellig samen brainstormen rond grote kaarten was er niet meer bij. Alles moet voortaan digitaal. En dat gaat goed; zelfs met online brainstormen kom je een heel eind. Sinds de maatregelen versoepeld zijn komen we voor overleg weer vaker op kantoor. Dat vind ik fijn: je ziet elkaar en het maakt de communicatie directer.'

Toekomst

Heeft ze ook al een idee in welke richting zij zich wil ontwikkelen? Ze lacht: 'Wat ik nu doe, vind ik erg leuk. Ik ben erin gegroeid en voel me een volwaardig adviseur stedelijk water. Dit werk wil ik nog wel een tijdje blijven doen. Al zou ik later wel graag meer met klimaataspecten bezig willen zijn.' Ze verwacht dat dit vanzelf zal gebeuren. Immers, ze zit op een goede positie en BOOT is een breed bureau dat nu al veel aandacht geeft aan dit werkveld.

PUM: vrijwilligerswerk in 35 landen, ook tijdens corona

Al ruim 40 jaar heeft VNO/NCW op het hoofdkantoor in Den Haag een afdeling PUM, wat staat voor Programma Uitzending Managers. Deze organisatie brengt professionals met management- en/of vakinhoudelijke ervaring in contact met het midden- en kleinbedrijf in zo'n 35 landen. Rudi ter Heide was zo'n Netherlands Senior Expert die vrijwilligerswerk deed. In de jaren 2011-2019 is hij diverse keren naar Afrika en Azië uitgezonden. Tegenwoordig is hij PUM-ambassadeur. Ter Heide vertelt over zijn mooie ervaringen en hoe nu tijdens de coronapandemie het PUM-werk met enige aanpassingen doorgaat. Ook de werving van nieuwe PUM'ers. Misschien iets voor jou?

Rudi ter Heide helpt bomen planten op de Camotes Islands op de Filipijnen.

Als groene hbo'er opgeleid in Boskoop (destijds Rijks Hogere School voor Tuin- en Landschapsinrichting, tegenwoordig de VHL-opleiding Tuin- en Landschapsinrichting) vond Rudi ter Heide het een heel bijzondere ervaring om voor PUM op pad te gaan. Door zijn brede opleiding en carrière in de toeristische sector was hij een interessante kandidaat. Kort schetsen we even zijn loopbaan. Na zijn afstuderen startte Ter Heide bij de ANWB, waar hij met klasgenote Joukje op dezelfde dag

als groene hbo'er in dienst trad. De vonk sloeg over en ze zijn nu al jaren getrouwd. Ter Heide vervulde bij de ANWB diverse functies. Daarna volgde een directeursfunctie in het toerisme in Zeeland. Het laatste kwart van zijn werkzame leven zat hij in de toeristische sector op de Veluwe. Tijdens het lidmaatschap van de Veluwecommissie deed hij kennis op over regionale ontwikkeling. 'Op mijn PUM-businescard staat dan ook vermeld 'Tourism & Regional development'.'

Al vanaf je 50e

Achteraf gezien vindt Ter Heide het jammer dat hij zich pas na zijn pensioenering bij PUM had aangesloten. Was hij eerder begonnen, dan had hij nog langer zijn expertise kunnen inzetten en zelf nog meer kennis kunnen opdoen over andere landen en culturen. 'Vaak wordt gedacht dat je alleen als gepensioneerd bij PUM aan de slag kunt. Dat klopt niet. De leeftijdsgrens ligt tussen 50 en 72 jaar. Ik heb me dat ook pas later gerealiseerd.

De horecatuin in Oeganda, waar Rudi ter Heide adviseerde over de waterkwaliteit.

Nadrukkelijk worden vrouwen aangespoord toe te treden. Vooral mensen met een eigen bedrijf en zzp'ers melden zich aan en maken zich vrij voor een uitzending.' Gewoonlijk duurt een uitzending enkele weken, maar in deze coronatijd gaat de advisering anders. Alle experts zijn terug naar Nederland gehaald en nieuwe reizen worden sinds 1 september weer voorzichtig gepland. Ondertussen adviseren de experts de ondernemers in ontwikkelingslanden op afstand via WhatsApp, Skype, e-mail of een andere applicatie. 'De ondernemers hebben juist in deze crisissituatie veelal behoefte aan mentale en financieel-bedrijfskundige coaching.' Ter Heide heeft niet te maken gehad met dit soort beperkingen. Voor hem kwamen er al vrij snel mooie missies naar Java en de Filipijnen. 'Op een afgelegen Filipijns eiland stond ik een ambitieuze burgemeester bij voor een betere regionale samenwerking. Hij bemoeide zich veel met de kleine ondernemers in zijn gemeente en is ook zelf ondernemer. Ik zat bij hem op de kamer en ging mee op dienstreis. Zo kreeg ik het hele gebied in beeld en bezocht ook een nationaal park waar de Verenigde Naties in een meerjaren-aanpak 2 miljoen bomen plant. Op eigen initiatief zijn er vijf op mijn naam (met certificaat) aangeplant, voor elk gezinslid één.'

Afrika lastiger

In Afrika deed Ter Heide adviseringen in Soedan, Ethiopië en Oeganda. In het laatste land dacht hij mee over een 'horecatuin', waar onder andere kerkdiensten en vergaderingen worden gehouden en ook huwelijken worden voltrokken. 'Deze ondernemer wilde zijn 'gardens' aan de hoofdweg naar het

Queen Elizabeth National Park ontwikkelen tot een groot recreatiecentrum en pleisterplaats. De drinkwatersituatie liet door de dagelijks uren uitvallende watertoevoer sterk te wensen over. Naderhand kon met hulp van een PUM-fonds een nieuwe bron worden geslagen.' Ter Heide ervoer dat het in Afrika lastiger was om een project tot stand te brengen dan in Azië; de ontwikkeling ligt verder achterop. Van 2016 tot zijn afscheid in 2019 is hij enkele keren naar Armenië uitgezonden, wat hij een boeiend land vindt sinds de ontbinding van de Sovjetunie. 'Vaak gaat het in dit soort landen om simpele marketingvragen als: hoe krijg ik meer klanten en hoe krijg ik partners in Nederland of West-Europa?'

Ambassadeur

Door het passeren van de leeftijdsgrens van 72 jaar zitten zijn uitzendingen erop – wat hij jammer vindt omdat hij het fysiek en mentaal nog goed zou kunnen. Maar hij is nog wel PUM-ambassadeur. Zo blijft hij betrokken en gaat hij op zoek naar nieuwe experts. Via PUM kun je aan de slag in uiteenlopende vakgebieden, legt Ter Heide uit. De organisatie bedient liefst 45 sectoren, waarbij de agrarische sector vanouds de belangrijkste is. Denk aan land- en tuinbouw in brede zin, voedselproductie maar ook aan waterbeheer en milieu. Ook op het gebied van hospitality en toerisme worden vaak experts uitgezonden, zoals bij Ter Heide dus het geval was. PUM zendt 1700 Nederlandse experts uit naar 35 landen waar van overheidswege de ontwikkelingshulp op is gericht. Bedrijven kunnen rechtstreeks digitaal hulpverzoeken indienen. Daarnaast zijn er lokaal 180 PUM-agen-

ten uit het land zelf actief. Deze betaalde krachten zijn de ogen en oren van de organisatie en zoeken passende bedrijven die vooruitgeholpen kunnen worden. Ook zijn ze het aanspreekpunt voor de vrijwillige expert.

Matchmaking

Ter Heide legt uit hoe PUM te werk gaat. Binnenkomende vragen worden op het hoofdkantoor beoordeeld. Bij akkoord wordt digitaal een passende expert geselecteerd, die bij de aanvrager voor instemming wordt voorgelegd. Bij afwijzing wordt een nieuwe kandidaat gezocht en voorgedragen. Zodra er een match is bereidt het PUM de reis voor. Niet zelden gaat de expert al na enkele weken 'op missie' of start de advisering op afstand. De reiskosten zijn voor rekening van PUM en in de verblijfkosten dient de aanvrager te voorzien. De expert beoordeelt het bedrijf en gaat gesprekken aan met wie hij/zij maar wil. Na afloop wordt een rapport opgesteld en ter beoordeling aan het bedrijf voorgelegd. Dit rapport komt ter beschikking van PUM om jaarlijks verantwoording te kunnen afleggen. Rudi ter Heide had zijn tijd bij PUM voor geen goud willen missen. Anderen vooruit helpen, meer van de wereld zien en zelf ook het een en ander opsteken. Wat is er nou leuker en nuttiger?

Wil jij je kennis ook nuttig inzetten voor het midden- en kleinbedrijf in ontwikkelingslanden? Meld je dan aan bij PUM. Na een toelatingsgesprek en goedkeuring word je opgenomen in de databank. Op de site www.pum.nl staat alles duidelijk uitgelegd.

TEKST RIA DUBBELDAM
M.M.V. RUDI TER HEIDE, FOTO'S PUM

Wij zijn water

Werken bij Waterschap Rivierenland betekent werken aan de toekomst. Je houdt je bezig met onderwerpen als klimaatverandering, zeespiegelstijging, bodemdaling en zorgt daarmee voor sterke dijken en schoon water.

Meer dan een baan

Als je werkt bij ons waterschap, bieden we je meer dan alleen een baan. Wij vinden het belangrijk dat je je goed voelt bij ons. Dat je je blijft ontwikkelen en dat we samen een steentje bijdragen aan droge voeten en een mooi en veilig rivierengebied. Ons werk is betekenisvol en uitdagend. Wij gaan en staan voor kwaliteit, werkplezier en vrijheid in ons werk.

sterke dijken
schoon water

Kijk voor onze vacatures en meer informatie op www.werkenbijwaterschaprivierenland.nl

Rijksvastgoedbedrijf: óók het biotoop van de Van Hall Larensteiner

Bij de naam Rijksvastgoedbedrijf denk je al snel aan gebouwen. Toch is deze dienst ook heel interessant voor VHL'ers. Een belangrijke poot van de organisatie draagt de zorg voor de buitenruimte van bijvoorbeeld kazernes, vliegvelden en paleis- en kantoorruimten van de Rijksoverheid. En mooi nieuws: ondanks corona nemen het werkvolume en de vacatures niet af.

Mariëlle Piels merkt vaak dat haar werkgever bij velen onbekend is. De organisatie is ontstaan uit een fusie van de Rijksgebouwendienst, Domeinen en Dienst Vastgoed Defensie. De bij Van Hall Larenstein afgestudeerde tuin- en landschapsinrichter werkt er alweer 3,5 jaar. Daarvoor was ze zelfstandige. Dat beviel haar maar matig. 'Ik wilde samen met collega's aan de groei en ontwikkeling van een organisatie kunnen bouwen. Dan kom je uit bij een vast dienstverband.'

Ze werkt op een afdeling van zo'n 150 collega's op het gebied van landschapsarchitectuur, cultuurtechniek, civiele techniek, waterbouw, natuurbeheer, cultuurhistorie en ecologie. Het biotoop van studenten en afgestudeerden van Van Hall Larenstein. In de dagelijkse praktijk heeft ze vooral te maken met haar eigen team van circa 30 collega's in het cluster Groenbeheer van de Sectie stedelijke inrichting. Haar functie is coördinerend adviseur instandhouding buitenruimte.

Regisseur

Piels houdt zich in brede zin bezig met ontwerp, techniek en beheervraagstukken op min of meer stedelijke terreinen. Dat varieert van een ontwerp voor het park van Huis Doorn tot een richtlijn voor invasieve plantensoorten. 'Daarnaast heb ik een specifieke taak als coördinator gegevensbeheer van de buitenruimte. We beogen met zo min mogelijk data – vastgelegd in onder andere GIS – de regie te voeren op het dagelijks onderhoud. Het grote areaal dat het Rijksvastgoedbedrijf in beheer heeft, leidt tot een groot volume aan werkzaamheden. Dat maakt dat wij veel uitbesteden aan de markt. Wij zijn dus vooral regisseur.'

Meer groene vacatures

Deze manier van werken stelt specifieke skills. Piels: 'We moeten sterk zijn in communicatie en goed zicht hebben op processen. Een landschapsarchitect bijvoorbeeld zit bij ons steeds minder zelf achter de tekentafel, maar stelt met stakeholders een toetsingskader op voor de ontwerpen. Dit doen zij vaak in nauwe samenwerking met een projectvoorbereider. Een groenbeheerder vertaalt de klantwensen naar de praktijk en toetst of de opdrachtnemer aan de beeldkwaliteit voldoet.' De regisseursrol betekent niet dat het Rijksvastgoedbedrijf bij vacatures alleen mensen met tenminste vijf jaar ervaring zoekt. 'Dat zou te kort door de bocht zijn; vaktechnische praktijkervaring brengen wij collega's graag zelf bij.' Binnenkort komen elf nieuwe collega's de sectie stedelijke inrichting versterken: het werkvolume is door corona niet minder geworden. Ook de komende jaren verwacht Piels regelmatig vacatures voor groene medewerkers, onder andere door het grote natuurlijke verloop binnen de organisatie. 'Door de veranderende manier van werken vragen we wel andere competenties dan vroeger.'

Thuiswerken zal blijven

Natuurlijk heeft corona ook haar werk veranderd. 'Ik werk nog altijd volledig vanuit huis.' Terugkijkend vindt ze dat de organisatie heel flexibel heeft gereageerd op de coronacrisis. Het 'nieuwe werken' bevalt haar goed. Ze woont op het platteland en gebruikt haar directe omgeving als werkruimte. Telefoneren doet ze nu wandelend. Ze verwacht niet dat ze na corona weer teruggaat naar de oude situatie. 'Wellicht wordt thuis wel mijn standplaats. Mijn kantoor ligt in hartje Utrecht. Ik denk dat ik daar alleen nog maar kom voor specifieke bijeenkomsten of overleggen.' Meer informatie: www.rijksvastgoedbedrijf.nl. Voor vacatures: www.werkenvoornederland.nl/rvb

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Zoek jij:
Een betaald leer-werktraject bij de overheid, bijvoorbeeld tot: Vergunningverlener, Handhaver, of Adviseur Milieu?
Dan zoekt AdVinci jou!

Meld je nu aan!

ADVINC
Advies - Detachering - Opleiding

Oog voor talent

Heb jij passie voor groen en laat jij je inspireren door de schoonheid en slimheid van de natuur? Wij hebben diverse mogelijkheden voor stages met baanperspectief. Kijk voor meer informatie op onze website.

SNOEK
PUUR GROEN
snoekpuurgroen.nl

Marker Wadden-excursie is een ongekend succes

Wie kan zeggen dat hij op Nederlands grondgebied een archipel heeft ontworpen? Vooralsnog is Rik de Visser van Vista landschapsarchitectuur en stedenbouw de enige. Op zaterdag 29 augustus leidde hij een groot gezelschap VVA Aristaeus-leden rond op (een deel van) ‘zijn’ 900 hectare grote creatie. Maar liefst 120 personen van uiteenlopende VHL-opleidingen hadden zich voor deze excursie aangemeld. Het was de eerste fysieke activiteit van onze vereniging sinds de coronacrisis.

De grote animo maakte het noodzakelijk om de excursie naar de Marker Wadden op te knippen in een ochtend- en middagsessie. Wel pech voor de ochtendgroep de regen viel met bakken uit de hemel. ‘s Middags klaarde het gelukkig op. Waar ontdekkingsreiziger Abel Tasman in de 17^e eeuw op zoek moest naar nieuw land, vertrokken de excursiedeelnemers nu

gericht met een gelijknamig zeilschip vanuit de haven van Lelystad naar het nieuwe land; een reis van ongeveer een uur.

Mondkapje verplicht

Omdat afstand houden op een driesmaster uit 1920 lastig is, is een mondkapje verplicht. Eenmaal op het haveneiland – het enige van de vijf

eilanden dat toegankelijk is voor publiek – valt op hoeveel er al is gebeurd sinds de laatste VVA-excursie in 2016. De natte lage delen zijn grotendeels begroeid geraakt met riet, lisdodde en andere pioniersoorten. De hogere duinen zijn recent ingeplant met helmgras. Verder is er een haven met een beheerdersgebouw, een bezoekerscentrum met restaurant, een onderzoekscentrum voor flora en fauna en zelfs zijn er enkele vakantiehuisjes voor verhuur. De energievoorziening gebeurt met zonnepanelen en een windmolen. Water komt uit een lokale bron en de zuivering van het afvalwater vindt ter plekke plaats. De architectuur van de huisjes is geïnspireerd op het project *Sea Ranch* in Californië: een ensemble huizen met gesloten houten gevels en lessenaarsdaken. Het door

architectenbureau Ziegler | Branderhorst toegepaste hout is afkomstig uit de bossen van Natuurmonumenten, die het gebied beheert.

Vogelkijkhutten

Op het eiland zijn ook vier vogelkijkhutten, elk met een eigen uitstraling. *De Steltloper* brengt je met een aantal trappen naar een hoogte van 12 meter, zodat het hele gebied in vogelvlucht is te zien. *De Lepelaar*, 3,5 meter hoog, kijkt uit over kreken en rietkragen. *De Aalscholver* is 2 meter hoog en heeft ooghoogteperspectief met zicht op een vogeleiland. *De Duikeend*, tenslotte, bevindt zich op en onder de waterspiegel. Veel vogels zijn er nu echter niet te zien. ‘Daarvoor moet je in het voorjaar hiernaartoe’, adviseert De Visser.

Waterzuivering

Al lopend door het gebied vertelt hij over de aanleiding voor het project. ‘Het Markermeer veranderde na de aanleg van de Houtribdijk in een ecologische woestijn: weinig leven en troebel water door de aanwezigheid van slib dat continu door het water wervelde. Door het creëren van een omgeving met hogere stukken grond en plas-dras krijgt het aanwezige slib de kans om in de lagere delen neer te slaan. Zo zuiveren we het water in het meer als het ware. De oevermilieus die zo ontstaan zijn aantrekkelijk voor vogels en vissen.’ Die aanleg ging niet altijd ineens goed. Zo spoelde een pas ingezaaid rietland weg als gevolg van zware regenval. Daarnaast is de duinenrij aan de noordkant van het eiland tijdens de aanleg hoger geworden dan De Visser voor ogen had; een wens van Natuurmonumenten. Ook nu nog ziet hij aandachtspunten voor het beheer, zoals beginnende wilgenopslag in het rietland.

Visitekaartje

Het 90 miljoen euro kostende project is voor een kwart gefinancierd door de Postcodeloterij. ‘Voor hen was het een mooi visitekaartje om te laten zien waarin ze haar goedbedoelengeld investeert’, aldus De Visser. Voor de toekomst verwacht hij geen extra bijdrage van de organisatie, ook al

heeft het gebied nog maar een tiende van de gewenste oppervlakte. ‘Het was toen leuk omdat het wat nieuws was, maar een uitbreiding heeft voor hen geen meerwaarde, vooral als het nog meer van hetzelfde wordt.’

Complex project

Al met al is hij niet ontevreden over het resultaat tot nu toe. ‘De samenwerking met alle partijen verliep prima en het is bijzonder om te zien hoeveel recreanten het gebied al bezoeken. Wat me wel tegenviel was de complexiteit van het project. Het is geen standaard project en het voelde daardoor soms alsof we een finale speelden. Nu zijn we dat bij ons bureau wel gewend, maar je moet uitkijken dat je daardoor niet uitgeput raakt. Een afgebakend project ertussendoor met vooraf vastgestelde hoeveelheden werk is ook wel eens lekker.’

Op de boot terug naar Lelystad is er tijd voor een puntzak patat, een broodje kroket, een schaalje bitterballen of een biertje. De excursie was een groot succes. Voor iedereen was er wel een interessante invalshoek en het een en ander te beleven, of je nu landschapsarchitect, cultuurtechnicus, milieukundige, land- en watermanager of ecooloog was. Verder was het gewoon genieten van de Hollandse wolkenluchten, zon en regen, en natuurlijk het samenzijn met studiegenoten. De excursie smaakt naar meer, hopelijk volgt er snel weer een.

TEKST EDWIN VRIEZEN
FOTO'S HARM JANSSEN, OTTO VAESSEN,
WILLIAM VAN DER VEEN

Foto- en videowedstrijd Marker Wadden

Kijk voor meer foto's en filmpjes op de website van de community: www.vva-aristaeus.nl. en maak uw keuze uit de mooiste inzendingen kenbaar. De winnaars worden beloond met een dinerbon en een duurzame bamboekoffiemok.

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Werken aan het
ontwerp, de techniek
en het beheer van
buitenruimten
voor de grootste en
meest diverse
vastgoedportefeuille
van Nederland?

Kijk op werkenvoornederland.nl/rvb

werkenvoornederland.nl/rvb

Werken voor **Nederland**

Bij Van der Tol gaat het werk gewoon door

Daan van Ginkel werkt als calculator/werkvoorbereider bij Van der Tol, vestiging Midden-Nederland. Hij combineert dat met een deeltijdopleiding Tuin- en Landschapsinrichting op Van Hall Larenstein. Een ideale constructie vindt hij, aangezien hij op het mbo twijfelde tussen verdergaan op het hbo dan wel een bedrijf starten. Werken of studeren, het leek hem beide mooi. Dankzij actieve bemiddeling van zijn coach op het Wellantcollege in Houten kon hij in augustus 2019 aan een nieuwe opleiding én een baan bij Van der Tol beginnen.

Voor die tijd kende Van Ginkel Van der Tol niet, al is het van zijn huis maar zes minuten rijden naar kantoor. Maar belangrijker, hij had een goed gesprek en zag het helemaal zitten om bij dit bedrijf te gaan werken. Bij Van der Tol werken 150 mensen waarvan zo'n 40 – net als hij – in de binnendienst. Hij zit bij een

kleinere vestiging, met vier man op kantoor en vijftien buiten. Maandelijks heeft hij met al zijn collega-werkvoorbe-
reiders en projectleiders overleg op de hoofdvestiging in Amsterdam. 'Totdat corona kwam.'

Werk in de praktijk

Hoe het werk van de calculator/werkvoor-
bereider er in de praktijk uitziet? 'Stel ik krijg een aanvraag binnen', zegt Van Ginkel. 'Dan bereken ik wat er nodig is aan materialen en mensen, en hoe de planning eruitziet. Na goedkeuring van het project doe ik inkopen en bereid ik voor de jongens buiten het werk voor. Tenslotte factureer ik het project. Eigenlijk begeleid ik dus het hele project.' Bij kleine projecten heeft Van Ginkel het advies van zijn collega's van elders steeds minder nodig, want zijn ervaring groeit snel: 'Maar zodra ik bijvoorbeeld een project heb met een daktuin, roep ik de specialisten erbij.' De meeste specialisten werken op de hoofdvestiging, in Amsterdam, bijvoorbeeld de architecten (Hollands Groen), de boom-
verzorgers (Nationale Bomenbank) en de daktuinspecialisten. De waterspecialisten van Van der Tol werken vanuit de vestiging Rotterdam.

Coronacrisis

Tijdens de corona-uitbraak werkte de buitendienst min of meer normaal door. De kantoor mensen zijn al snel vanuit huis gaan werken. Van Ginkel: 'Daar hadden we de technische faciliteiten grotendeels al voor. Momenteel keren we vaker terug naar kantoor. Het is toch wel fijn om daar te werken; je hebt een betere wisselwerking. En gelukkig hebben we er de ruimte. Om te voorkomen dat we met meer dan twee mensen op kantoor zitten, hebben we een blokrooster gemaakt. Het beleid van ons bedrijf is nog steeds: zoveel mogelijk thuiswerken.'

Corona heeft het werkvolume nauwe-
lijks beïnvloedt, constateert Van Ginkel: 'Onderhoud loopt gewoon door. Maar bij nieuwe aanbestedingen – zeker bij grote – merken we dat klanten voor-
zichtiger worden. Vandaag sprak ik bijvoorbeeld een klant die een project wil uitstellen. Het gaat om beplanting bij een bedrijfspand. Maar door corona heeft het pand tot januari geen gebruikers. 'Wacht nog maar even', zei de klant. Van Ginkel denkt dat mensen nog wel vertrouwen hebben in de toekomst: 'Van afstel merken we nog weinig. En we zien voldoende nieuwe aanvragen.' Daarom heeft corona ook geen effect gehad op het personeelsbe-
stand van Van der Tol. 'Integendeel', zegt Van Ginkel. 'We zijn nog steeds op zoek naar mensen, zeker voor de buiten-
dienst. En ik heb onlangs een vast contract gekregen, waar ik erg blij mee ben!'

Nieuwe stap in je carrière?

Als oud-Larensteiner
help ik je graag
aan een nieuwe baan!

Gespecialiseerd in werving,
selectie & detachering.

Schrijf je in op www.aatop-milieu-ruimte.nl

Vak/docent?

Wil je leraar/docent worden in jouw vak?
Met onze opleiding op maat sta je al na 1 - 1,5 jaar voor de klas.
En na de educatieve minor al na een half jaar.

aereshogeschool.nl/docent-groen

bezoek
onze open
dagen

Werken bij Van der Tol,
een keuze voor de toekomst!

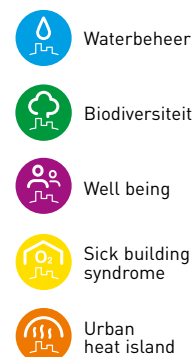
ECOSTAD

De klimaatbestendige stad van de toekomst

Wij zoeken

Een enthousiaste stagiaire en een professionele projectleider

Correspondentie: info@vandertolbv.nl

DUURZAAM DURVEN DOEN

Mourik Sterk in duurzaamheid

MOURIK werkt aan de mobiliteit van het dierenrijk

+ Full service dienstverlener

Groter leefgebied goed voor biodiversiteit

Mourik werkt nauw samen met Gemeente De Bilt aan de nieuwe **faunatunnel Griftenstein**, deze vormt samen met de **faunatunnel 'De Biltse Rading'** van de gemeente Utrecht de laatste schakel in de ecologische verbingszone Noorderpark-Kromme Rijngebied. Dieren zijn zometeen in staat zich beter te verspreiden via de tunnels om nieuwe leefgebieden te vinden. Mourik heeft duurzaamheid als strategisch speerpunt en draagt met kennis en kunde bij aan deze ecologische verbingszone.

Mourik Infra B.V.
T 0184-667200

Facebook.com/Mourikgroep
Instagram.com/mourikgroep

Twitter.com/mourikgroep
LinkedIn.com/company/mourik

mourik.com
E-mail infra@mourik.com

Grondstof voor ontwikkeling

Wil je actief bijdragen aan een duurzaam Nederland, waarin mensen prettig wonen, recreëren, werken en reizen? Bij Dekker krijg je daarvoor de ruimte.

Dekker ambieert de grootste private natuurontwikkelaar van Nederland te worden. En de verduurzaming te versnellen, met rijden op waterstof, zonneparken, windmolens en energie uit diepe plassen. Gefinancierd uit onze zandwinning. Daar zijn we trots op.

Wil je meer informatie? Mail dan naar landschapsontwikkeling@dekkergroep.nl.

dekkergroep.nl

Dekker

GRONDSTOF VOOR ONTWIKKELING